

LITRIP

INFORMATIVNI BILTEN ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

LETO V. ŠTEVILKA 5
MAJ 1997

poština plačana pri pošti 1102 Ljubljana

72289

Florence Nightingale
1820-1910

Prava nega za zdravje in lepoto

medicinski šampon

zaščiteno ime

Oronazol

ketokonazol

- ◆ *Za zdravljenje in preprečevanje prhljaja, seboroičnega dermatitisa in pitiriazе.*
- ◆ *Šampon, ki je drugačen od drugih. Njegov učinek traja tudi po tem, ko ga sperete z lasišča.*
- ◆ *V lekarnah je na voljo tudi brez recepta.*

Skrajšano navodilo

Zdravljenje

pitiriazа	1 x na dan	5 dni
prhljaj in seboroični dermatitis	2 x na teden	2 do 4 tedne

Preprečevanje

pitiriazа	1 x na dan	pred začetkom poletja, 3 dni zapored
prhljaj in seboroični dermatitis	1 x na teden ali 1 x v dveh tednih	

Kontraindikacije: Preobčutljivost za zdravilo. **Stranski učinki:** Dražeč ali pekoč občutek na lasišču, mastni ali suhi lasje. Naravno sivi ter pobarvani ali umetno skodrani lasje lahko spremenijo barvo. **Oprema:** Steklenička s 100 ml šampona. **Sestava:** 1 g šampona vsebuje 20 mg ketokonazola (2-odstotni ketokonazol).

Podrobnejše informacije so na voljo pri proizvajalcu.

INFORMATIVNI BILTEN
ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

UTRIP

GLAVNA UREDNICA ČZD:

Vera Grbec

ODGOVORNA UREDNICA:

Irma Antončič

UREDNIŠKI ODBOR:

Veronika Pretmar Kunstek, Bojana Filej,

Petra Kersnič, Irena Istenič

LEKTORICA:

prof. Cvetana Tavzes

NAKLADA: 10100 izvodov

LETNA NAROČNINA ZNAŠA:

4500 SIT

Za člane zbornice brezplačno

NASLOV UREDNIŠTVA:

UTRIP

Zbornica zdravstvene nege Slovenije

Ljubljana, Vidovdanska 9

telefon, telefaks: 061/316-055

Žiro račun: 50101-678-48641

Po mnenju Urada vlade za informiranje z dne 4. 3. 1993,
št. 23/71-93 sodi Utrip med proizvode, za katere se plačuje
5-odstotni davek od prometa proizvodov.

OBLIKOVANJE IN TEHNIČNO UREJANJE:

STARLING d.o.o.

Vrhnika, Krožna pot 2

tel/faks: 061/753-800, 061/754-415

TRŽENJE OGLASNEGA PROSTORA:

ANONSA d.o.o. Ljubljana, Preglov trg 6,

tel.: 061/1408-202, tel/faks: 1400-315

TISK:

Tiskarna POVŠE

Povšetova 36 a, Ljubljana, tel/faks: 061/301-542

KDO SEM, KAJ SEM

*Morda sem gora - vendar ne vulkan,
morda sem morje - nikdar ocean,
lejer v boj orkan valove priuzdiguje;
morda sem ptica, ki prav obožuje
u višavah varen, samo njen pristan.
Morda sem podkev, ki jo konj sezuje,
morda drevo, ki ga vihar zaman
oklesti vej, iz rodne zemlje ruje.
Morda sem pesem, ki se u prsih snuje,
morda, morda sem u polju cvet droban,
morda sem žitni klas, plevel zloban,
ki kmet ga u svoji njeni zaničuje.
Morda sem nekaj, kar se u nič sesuje,
odmev srca morda, skelečih ran,
le prispodoba morda svojih sanj,
ki se nad vsem u življenju pritožuje.
Morda sem le trenutek nepriznan,
ki ga vesolju u prid čas oblikuje;
morda - ko duša dolgo noč prečuje,
sem sebi sam še mnogo bolj neznan.*

Nadja Auer

DELO ZBORNICE	7	<i>April na Zbornici Petra Kersnič</i>
NOVICE IZ PCN	9	<i>Delovni program PCN in Bruseljski urad Veronika Pretnar Kunstek</i>
PREDSTAVLJAMO VAM	11	<i>Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov splošne medicine Vesna Božiček</i>
PORTRET MESECA	12	<i>Darinka Čarni Petra Kersnič</i>
UDELEŽILI SMO SE	13	<i>Peto strokovno srečanje hematoloških medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Marjana Božjak</i>
	14	<i>Funkcionalno izobraževanje Marjana Božjak</i>
	15	<i>Poročilo o udeležbi na prvi mednarodni konferenci o teorijah v zdravstveni negi Milica Lahe</i>
	15	<i>Zdravstvena nega in sladkorna bolezen Milena Bohnec</i>
	16	<i>Razmišljanje udeleženca funkcionalnega izobraževanja Jože Matjašec</i>
	17	<i>Poročilo s strokovnega seminarja sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov splošne medicine Vesna Božiček</i>
	21	<i>Poročilo s strokovnega seminarja sekcije medicinskih sester v vzgoji in izobraževanju Jožica Novak</i>
	22	<i>Poročilo z IX. strokovnega seminarja sekcije medicinskih sester v endoskopiji Stanka Popovič</i>
	23	<i>Poročilo o poteku učne delavnice osnovne bazalne stimulacije Pjerina Mohar</i>
	25	<i>Srečanje upokojenih medicinskih sester Majda Gorše - Vodičar</i>
	26	<i>2. državno tekmovanje zdravstvenih šol Slovenije Vera Grbec</i>
KOLABORATIVNI CENTER SZO	27	<i>Informacije iz Kolaborativnega centra SZO za primarno zdravstveno nego Majda Šlajmer Japelj</i>
PRAVNA RUBRIKA	28	<i>Letni dopust Andreja Cizej</i>
NE PREZRITE	31	<i>Bronasta plaketa Olgi Koblar Jožica Bostič - Pavlovič</i>
SREČANJA DOMA	32	
IZ DRUGIH DRUŠTEV, ZDRUŽENJ IN ORGANIZACIJ	42	
SREČANJA V TUJINI	43	

Drage kolegice in kolegi!

12. maj je za medicinske sestre in zdravstvene tehnike poseben dan, je drugačen in lep, ker je naš praznik.

Mednarodna sestrsko organizacija - ICN, ki povezuje medicinske sestre 112 držav sveta je 12. maj proglasila za mednarodni dan medicinskih sester v spoštljiv spomin na Florence Nightingale, začetnico modernega sestrinstva, ki se je rodila prav na ta dan pred 178 leti. Med bogato dediščino, ki nam jo je zapustila je še posebej pomembno njeno sporočilo - Vse, kar je najboljšega, je za bolnika in našega varovanca komaj dobro.

In tako na ta dan medicinske sestre praznujejo širom po svetu, to tradicijo pa ohranjamo tudi v našem prostoru.

Poslanica letošnjega Mednarodnega dneva medicinskih sester se glasi: Zdravi mladi ljudje - Svetlejša prihodnost!

Dovolite mi, da vsem medicinskim sestram in zdravstvenim tehnikom širom po Sloveniji, iskreno čestitam za naš praznik - 12. maj z željo, da bi poleg osebnega dosegli tudi poklicno zadovoljstvo.

Predsednica Zbornice zdravstvene nege Slovenije

Veronika Pretnar Kunstek

OBVESTILO

Ob 70-letnici organiziranega delovanja medicinskih sester v Sloveniji pripravlja

Zbornica zdravstvene nege Slovenije

1. kongres zdravstvene nege

z mednarodno udeležbo.

Kongres bo 17. in 18. novembra 1997 v Ljubljani v Cankarjevem domu.

Kongres bo potekal pod naslovom: *"Naredimo zdravstveno nego vidno"*.

Vabimo vas k aktivnemu sodelovanju pri naslednjih temah s področja zdravstvene nege: izobraževanje - management in vodenje - kakovost - raziskovanje.

Prijavo in izvleček prispevka pošljite najkasneje do 30. 6. 1997
na naslov Zbornice zdravstvene nege Slovenije, Ljubljana, Vidovdanska 9.

Izvleček naj bo natipkan na eni strani formata A4.

O izboru referatov vas bomo obvestili do 1. 9. 1997.

O vseh nadaljnjih pripravah na kongres in vzporednih dogodkih vas bomo sproti obveščali v Utripu.

Predstavili vam bomo tudi tuje strokovnjake za zdravstveno nego,
ki so svoje sodelovanje na našem 1. kongresu že potrdili.

Petra Kersnič

APRIL NA ZBORNICI

A pril - mesec, ko vsako leto govorimo o svetovnem dnevu zdravja. Vse pogosteje je predmet naših vsakdanjih pogovorov zdravje Slovencev. Večina nas ocenjuje, da se zdravje premalo ceni, da mu zdravstvena politika obrača hrbet in da se večja število bolnih oziroma pomoči potrebnih. O stanju ne terenu bi lahko veliko povedale patronažne medicinske sestre, pa še te so pri sedanji politiki zavarovalnice vse bolj omejevalne v svojem preventivnem delu.

Nekateri kazalci slovenskega zdravstva govorijo malo drugače, predvsem pa bolj optimistično, kot je vsakdanje stanje. Zagotovo se v teh podatkih skrivajo stroški za razvoj znanosti in tehnologije ter sistema, ki v medicini temelji na dragih napravah in visokih stroških vrhunskih posegov. Leta 1988 je v bruto domačem proizvodu znašal delež izdatkov za zdravstvo 4,4%, v letu 1991 je bil ta delež 5%, leta 1992 - 7,3% in leta 1994 že 8%. Izdatki za zdravstveno varstvo na prebivalca so leta 1991 po izravnavi kupne moči znašali 311 US dolarjev na prebivalca, 1995 pa 970 US dolarjev na prebivalca. Tako pravi uradna statistika, ki tudi trdi, da se s temi rezultati Slovenija uvršča v povprečje razvitih evropskih držav. Kaj pa človek kot celota in njegovo zdravje - je to res boljše?

In če je letošnji moto Svetovnega dneva zdravja bil "Nalezljive bolezni ogrožajo človeštvo - naglo ukrepanje, stalna pripravljenost", imamo v Sloveniji naslednje stanje: upad hepatitisa A (s 15,75 prijavljenih na 100.000 prebivalcev v letu 1992 na 4,6 v letu 1994); upad hepatitisa B (s 4,76 prijavljenih na 100.000 prebivalcev v letu 1992 na 2,2 v letu 1995); zastrupitve s hrano (1992 je bilo 72 primerov na 100.000 prebivalcev, 1995 pa 39 primerov).

Ko se pogovarjamo o zdravju, se pogosto vprašamo, kako zdravo živimo medicinske sestre. Značilnosti našega poklica, tedensko

število opravljenih delovnih ur, izmensko delo in še veliko stvari bi lahko naštevala, s katerimi bi še poudarila odmik od zdravega vzorca ali stila življenja. Kaj storimo za lastno zdravje, ali drugače, kaj storimo ob pojavu bolezni - največkrat niti to, da bi obiskali ambulanto, v kateri bi bili uradno prijavljeni. Komu delamo s tem uslugu? Odgovor moramo poiskati pri sebi!

In kaj smo delali in kje smo bili v mesecu aprilu:

1. 4. - predsednica Zbornice, Veronika Pretnar Kunstek, in generalna sekretarka, Petra Kersnič, sta se udeležili podelitve diplom diplomantom Visoke zdravstvene šole v Mariboru. Diplomantom je v imenu Zbornice predsednica zaželela veliko uspehov na poklicni poti.
2. 4. - predsednica, podpredsednica in generalna sekretarka so se sestale s predstavniki sindikata zdravstvenega in socialnega varstva, ki sta ga zastopali Nevenka Lekše in Jožica Majcen.
3. 4. - predsednica in generalna sekretarka sta se sestali s predstavniki Zdravniške zbornice, ki so jo zastopali as. dr. Marko Bitenc, dr. med. - predsednik, as. dr. Andrej Možina, dr. med. - podpredsednik, in Brane Dobnikar, dipl. pravnik - generalni sekretar. Ker nas je čas omejeval, smo si predstavili nekatere najpomembnejše aktivnosti obeh Zbornic ter se dogovorili za naslednji sestanek, na katerem bomo spregovo-

rili o medsebojni podpori pri aktivnostih obeh zbornic.

4. 4 - 3. seja odbora regijskih društev v Murski Soboti.

7. 4. - Cankarjev dom - okrogla miza ob Svetovnem dnevu zdravja, ki se je udeležila predsednica Zbornice.

8., 18., 26. in 28. 4. - sestanek s predstavniki SPEM-a (komunikacijska skupina za medijsko podporo) in predstavniki Zbornice.

9. 4 - usklajevalni sestanek Sindikata delavcev v zdravstveni negi, SPEM-a in Zbornice zdravstvene nege za skupen nastop v Državnem zboru in za aktivnosti ob 12. maju, mednarodnem dnevu medicinskih sester.

9. 4. - sestanek Odbora za zdravstvo pri Državnem zboru, ki je bil namenjen predstavitvi Zbornice zdravstvene nege in Sindikata delavcev v zdravstveni negi. Iz Zbornice so se sestanka udeležile predsednica, generalna sekretarka in glavna urednica Časopisno založniške dejavnosti - Vera Grbec. Na sestanek so bili povabljeni tudi novi minister za zdravstvo dr. Marjan Jereb, državni sekretar prim. dr. Janez Zajc in državni podsekretar Tone Košir, dr. med. Zaključke sestanka bodo oblikovali v Odboru za zdravstvo in bodo objavljeni v Utripu.

9. 4. - 12. 4. - sestanek Stalnega odbora držav članic Evropske skupnosti - PCN-a v Bruslju, ki se ga je udeležila stalna predstavica ZZNS - Veronika Pretnar Kunstek.

11. 4. - proslava 40-letnice delovanja Zavoda za revmatične in srčne rekonvalescente v Stični, ki sta se je udeležila generalna sekretarka Petra Kersnič in odgovorna urednica Utripa Irma Antončič. Prisotne je v imenu Zbornice pozdravila generalna sekretarka.

15. 4. - seja uredniškega odbora Obzornika zdravstvene nege.

16. 4. - konstitutivna seja članov komisije za zasebno delo, ki ji ponovno predseduje Nuša Mlakar.

17. 4. - je bila skupščina Sindikata delavcev v zdravstveni negi, ki sta se je udeležili predsednica, ki je delegate v imenu Zbornice pozdravila ter jim zaželela plodno sodelovanje na vseh skupnih področjih delovanja v korist poklicev v zdravstveni negi, ter generalna sekretarka.

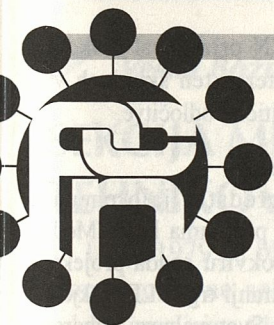
22. 4. - je na pobudo naše kolegice, medicinske sestre Simonete Šoštarec, ki je v svojem prostem času tudi novinarka na Poslovnem valu, prišlo do enourne oddaje, v kateri sta Zbornico zdravstvene nege ter najbolj aktualne probleme in aktivnosti medicinskih sester v Sloveniji predstavili predsednica in generalna sekretarka.

24. 4. - 5. redna seja Izvršilnega odbora.

24. 4. - 2. seja članov Nadzornega odbora, na kateri se je odbor tudi konstituiral. Nadzornemu odboru predseduje Polona Zupančič.

Za nami je naporen in deloven mesec. Ne morem mimo nekaterih medijskih zapisov v časopisih o našem delu. Sama menim, da po oceni enega ni moč sestaviti ocene za vse, kaj šele povprečja.

Postavlja se mi vprašanje, proti komu naj ukrepamo funkcionarke zbornice. Ali proti novinarjem, ki lahko bolj ali manj subjektivno prikazujejo jezo občanov? Ali med nami samimi, da po oceni enega ne bi sodili vseh? Koliko in kako škodujemo sami sebi, se da natančno razbrati v prispevku Slovenskih novic, ki je nastal na bolj ali manj anonimno pobudo iz naših vrst, in kjer članek Beli turizem - bolnišnica na koncu sveta - naš ugled močno znižuje. Popravki provokativnih in netočnih podatkov, ki so bili posredovani novinarki, ne zmanjšajo vtisa, ki ga bralci lahko dobijo o tem, kako se cenimo med seboj in kakšen ugled dajemo stroki zdravstvene nege doma in v mednarodnih sredinah. Ali ni največji sovražnik samega sebe in drugih tisti, ki v prvi vrsti ne ceni sebe - kako bo potem cenil druge? Morda ve kdo uporaben odgovor? Oglasite se!

Pripravila Veronika Pretnar Kunstek

Delovni program PCN in Bruseljski urad

Dokument, ki ga je PCN - Permanent Standing Committee of Nurses of European Union - Stalni odbor medicinskih sester držav članic Evropske unije - obravnaval na svoji zadnji seji, določa okvir za oblikovanje delovnega programa.

Določeni so bili strategija in cilji PCN.

Načini za njihovo uresničevanje:

- Spremljanje in zbiranje informacij o dejavnostih Evropske unije in drugih dejavnikov v Evropi.
- Sodelovanje s člani PCN pri določanju prednostnih nalog za razvoj političnih usmeritev in lobiranje.
- Sodelovanje in krepitev stikov z vodilnimi predstavniki organizacij (decision-makers) in drugimi.

Dosedanja dejavnost, ki je potekala v okviru ciljev PCN in ustanovitve Bruseljskega urada, je:

Spremljanje in zbiranje informacij o dejavnostih Evropske unije in drugih dejavnikov v Evropi

Vsakdanje dogodke na področjih, ki zadevajo PCN, s pomočjo evropskih časnikov in publikacij ter gradiva na internetu, spremlja Bruseljski urad.

Ta področja so:

- Letni načrt Komisije za leto 1997, ki določa njene prednostne naloge za letošnje leto.
- Evropski program za nadzor zdravja.
- Spremljanje dogajanj v Ministrskem svetu.
- Poročilo o programu SLIM in Usmeritve sestrskenege.

PCN je v Bruslju zastopan tudi na sestankih drugih organizacij, ki v Evropi delujejo na področju socialne in zdravstvene politike. Ta srečanja predstavljajo priložnost za krepitev stikov in izmenjavo informacij na področjih skupnih interesov.

Sodelovanje s člani PCN pri določanju prednostnih nalog za razvoj strokovnih usmeritev:

- Začele so se priprave za izdajanje rednega biltena, s katerim bo PCN svoje člane obveščal o pomembnih spremembah v politiki EU in določal prednostne naloge za delovanje.
- Člani PCN prejema povzetke in osnutke pripomb PCN na posvetovalne dokumente Komisije, s čimer PCN pridobi povratne informacije in odobritev, preden dokončna stališča predstavi Komisiji. Doslej so člani PCN prejeli pripombe na Zeleno knjigo o življenju in delu v informacijski družbi ter o zeleni knjigi z naslovom "Izobraževanje - urjenje - raziskovanje, ovire za transnacionalno mobilnost".
- PCN se s člani posvetuje tudi pred oblikovanjem stališč o drugih projektih/ vprašanjih: tako je člane zaprosil za mnenje in stališča npr. pred pripravo mnenja o Izvedenski strokovni analizi o evropskem projektu opazovanja zdravja.
- Bruseljski urad spremlja možnosti s katerimi za Komisija pridobila sredstva za projekt o nasilju na delovnem mestu.
- Bruseljski urad zbira informacije o dosedanjih prošnjah za financiranje seminarja o javnem zdravstvu in o tem, kako povečati možnosti za uspeh druge prošnje za financiranje.

Sodelovanje in krepitev stikov z vodilnimi predstavniki organizacij

Ustanovitev rednega biltena bo poleg tega omogočila tudi predstavitev stališč PCN širšemu krogu politikov in organizacij. Začenja se proces vzpostavljanja in vzdrževanja stikov s ključnimi politikami, katerega namen jih je obveščati o zahtevah in stališčih PCN. Ta proces bo prav tako predstavljal pomembno nalogo Bruseljskega urada. Prvi korak, je bil srečanje s predstavnikom kabineta g. Flynn, g. Michaelom Scannellom, s katerim je PCN razpravljala o tem, kako lahko prispeva k razvoju zdravstvene in socialne politike. PCN so zatem povabili, da se udeleži sestanka zdravstvenega oddelka Evropske komisije, kjer je beseda tekla o predstavitvi in uveljavljanju zdravja in vlogi zdravstvenih delavcev na tem področju.

PCN se udeležuje tudi sestankov in konferenc, ki jih v Bruslju organizirajo druge organizacije, na katerih krepí stike in zbira informacije o ostalih dejavnostih. Izvršilni odbor PCN je sprejel tudi dogovor, da naj PCN preuči prednosti pristopa k "Platformi socialnih nevladnih organizacij". Slednjo tvori mreža evropskih nevladnih organizacij, ki jih druží skupno zanimanje za vprašanja socialne politike. Namen oblikovanja platforme je na osnovi posvetovalnih dokumentov Komisije o prihodnji evropski socialni politiki okrepiti dialog in sodelovanje med nevladnimi organizacijami in Evropsko komisijo. Bruseljski urad še vedno preučuje možnosti za priključitev k tej platformi.

Zbiranje podatkov o izvajanju zdravstvene nege

Člani PCN bodo na osnovi predstavitve belgijskega sistema za zbiranje podatkov to vprašanje podrobneje obravnavali na spomladanskem srečanju PCN.

V okviru Evropske unije pripravljajo strokovnjaki seznam predlaganih temeljnih podatkov, ki naj bi jih za Evropsko komisijo zbrali v evropskih državah. Na osnovi seznama bo PCN skušal vplivati na to, katere podatke bodo raziskovalci zbirali v okviru tega programa za nadzor zdravja.

Program informatike zdravstvene nege v Evropi in v okviru Evropske unije je poleg tega tesno povezan z evropskimi raziskavami o uspešnosti in učinkovitosti zdravstvene nege in o zbiranju podatkov. PCN bo prispevek zbornice zdravstvene nege pri oblikovanju evropskega programa informatike zdravstvene nege lahko podrobneje obravnaval po konferenci ACENDIO maja letos.

Skupno delo s specialističnimi skupinami zdravstvene nege (strokovne sekcije)

Te dejavnosti se osredotočajo predvsem na Evropski forum medicinskih sester. Predlagana je bila razprava o prihodnjih usmeritvah ter dejavnosti, in ciljih.

PCN bi tesnejše delovne odnose lahko razvil tudi tako, da bi si glede specifičnih vprašanj aktivno prizadeval za pobude evropskih specialističnih skupin zdravstvene nege.

Bolj dolgoročno si bo PCN prizadeval tudi za sodelovanje medicinskih sester v teh skupinah v Bruslju in za večji vpliv na politične odločitve.

Izobraževanje medicinskih sester

To področje je vedno predstavljalo enega ključnih elementov delovnega programa PCN. Med najnovejše dejavnosti v tem okviru spada projekt Preprostejše zakonodaje za notranji trg (SLIM), kjer je PCN sodeloval v razpravah Svetovalnega odbora za delovno prakso (training) v zdravstveni negi (ACTN) o prehodu k izobraževalnim ciljem v usmeritvah zdravstvene nege, ki urejajo izobraževanje medicinskih sester.

O tem bodo člani PCN s specialističnimi skupinami zdravstvene nege morda razpravljali tudi na "mrežnem" sestanku letošnje jesen.

PCN prosi svoje člane, da:

- a) komentirajo zgornja vprašanja in predloge;
- b) predlagajo nadaljnje ukrepe za razvoj strokovnega programa;
- c) sporočijo, pri katerih vprašanjih bi njihove zbornice želele prevzeti vodilno vlogo.

Zbornica zdravstvene nege Grčije je sprejela organizacijo prvega sestanka po Madridskem forumu, ki bo konec oktobra letos z jesenskim sestankom PCN, in organizacijo sestanka SZO. Potekal bo od 29. oktobra do 2. novembra. Natančen vrstni red sestankov še ni določen.

Izvršilni odbor PCN je sklenil preimenovati Evropski forum v Evropsko mrežo organizacij zdravstvene nege, s čimer se želi izogniti zamenjavi z Evropskim forumom medicinskih sester pri SZO.

Obravnavali so tudi format in vsebino srečanja članic mreže v Grčiji in članom PCN ter upravní skupini mreže predlagali, da:

- a) poročajo o rezultatih Forumu, ki je leta 1996 potekal v Madridu,
- b) razpravljajo o delu SLIM/ACTN,
- c) pripravijo skupen program za raziskave, politiko in lobiranje.

Srečanje Evropske mreže v letu 1998

Izvršilni odbor je izpostavil širši evropski kontekst teh srečanj in se zavzel za čim večjo odprtost. Zaradi tega je k organizaciji srečanja v letu 1998 povabil Zbornico zdravstvene nege Slovenije.

 Vesna Božiček

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SPLOŠNE MEDICINE

15.12.1979 je bil sklican ustanovni občni zbor strokovne sekcije medicinskih sester splošne medicine Slovenije v Velenju, in ta dan imenujemo tudi rojstni dan naše sekcije. Pobudnica ustanovitve in predsednica iniciativnega odbora je bila gospa Anica Satler, med. sestra iz Zdravstvenega doma Velenje. V organizaciji iniciativnega odbora za ustanovitev sekcije, ki ga je imenovala Zveza društev medicinskih sester Slovenije, pokrovitelja - Združene zdravstvene organizacije Velenje in ob podpori Zdravstvenega centra Celje TOZD Splošna medicina Celje, je stekla akcija za pridobitev članov sekcije in za odobritev ustanovitve sekcije z vsemi izpolnjenimi pogoji za obstoj in delovanje. Delovanje sekcije se je začelo in njena pot se še nadaljuje.

Za prvo predsednico sekcije je bila izvoljena gospa Olga Arzenšek, vms, iz Zdravstvenega doma Celje, ki je še zdaj aktivna strokovna spremljevalka in članica izvršilnega odbora naše sekcije, svojo strokovnostjo in osebnostjo prenaša na mlajše svoje strokovno in človeškomoralno bogastvo. Z izvršilnim odborom je sekcijo vodila dva mandata, to je štiri leta, in tako so se začeli prvi, vendar zanesljivi koraki sekcije v svet stroke.

Naslednji dve mandatni obdobji je prevzela med. sestra Verica Turk iz Zdravstvenega doma Ptuj, ki je s požrtvovalnim in pridnim delom nadaljevala razvoj sekcije.

Tretja predsednica je bila za enega mandatno obdobje vms Mija Drobnič iz Zdravstvenega doma Vojnik. Imela je organizacijske sposobnosti in znanje, ki ga je nesebično razdajala med kolegice.

Leta 1990 je bila za predsednico izvoljena Marta Falež, vms iz Zdravstvenega doma Maribor, Zdravstvena postaja Rače. S svojim požrtvovalnim in nesebičnim delom, s čutom velike odgovornosti do kolegic in do stroke zdravstvene nege je sledila strokovnim potrebam medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v splošni medicini. Zmeraj je imela prijazno besedo za vsakogar, želela samo dobro, bila je dobra organizatorka. Seminarji, ki jih je pripravljala skupaj z izvršilnim odborom sekcije, so bili na visoki strokovni ravni, z izbranimi predavatelji, prav dobro obiskani. Zavedala se je pomembnosti izobraževanja in znanja medicinskih sester na delovnem področju in vizije zdravstvene nege.

Konec leta 1996 pa sem njeno delo prevzela Vesna Božiček iz Zdravstvenega doma Šmarje pri Jelšah. Moje delovno mesto je v Zdravstveni postaji Bistrica ob Sotli. Upam, da mi bo ob pomoči izvršilnega odbora uspelo slediti začrtani poti mojih predhodnic, da nadaljujemo delo in sledimo razvojnim in strokovnim trendom zdravstvene nege.

Vizija našega dela je dvig kvalitete življenja naših varovancev/bolnikov.

Ženska je zaprta knjiga, pravijo nekateri, ki imajo prav le toliko, da v nobeni knjigi ne izveš, kdaj je bila natisnjena.

Ales Fuimees

Petra Kersnič

DARINKA ČARNI

Darinka Čarni je rojena v mesecu septembru 1949 v Murski Soboti. Za Prekmurce je znano, da so mehki, dobri, delovni, otožni in hkrati veseli ter gostoljubni. Sama zase pravi, da je zelo pozorna na komunikacijo med ljudmi in v ljudeh predvsem vedno išče dobro.

Višjo šolo za zdravstvene delavce je končala 1971 in se isto leto zaposlila na Interni kliniki Bolnice dr. Petra Držaja. Do leta 1985 je bila nadzorna medicinska sestra, nato namestnica glavne medicinske sestre OE Interne klinike Kliničnega centra ter od 1990 naprej glavna medicinska sestra OE Interne klinike Bolnice dr. Petra Držaja. V tem času si je pridobila tudi dodatna znanja v enosemestrskem podiplomskem tečaju Medicinske fakultete iz hospitalne higijene, obiskovala dvosemestrski izobraževalni program za vodilne medicinske sestre iz menedžmenta na Visoki šoli za zdravstvo v Ljubljani in obiskovala 300-urni program izobraževanja za izvajanje pedagoškega dela na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

Ali ste že od nekdaj želeli postati po poklicu "medicinska sestra"?

Ne. Navdušenje za ta poklic mi je pričarala moja mama, ki je v njem videla le dobro delo in pomagati pomoči potrebnim.

Imate ali ste imeli kdaj v mislih kateri drug poklic?

Od malega me je privlačil poklic profesorja.

Kako občutite poklic, ki velja za "ženski poklic"?

Glede na razmerje moški - ženske je to res ženski poklic. Mislim, da ga ženske glede na

njegove značilnosti dobro opravljamo. Še vedno se namreč misli, da je "delo na vrhu" področja moških.

Kako ocenjujete položaj zdravstvene nege v Sloveniji?

Mislim, da je delo medicinskih sester še vedno precej tehnične narave in se večinoma prikazuje "kot asistenca" zdravniku.

Kakšno prihodnost napovedujete zdravstveni negi do leta 2000?

Zdravstvena nega je delo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov. Njena prihodnost je med nami in pred nami. Poglavitna cilja sta dva. Prvi je celostna obravnava zdravih in bolnih varovancev - opirati se mora opirati ne le na medicinsko znanje, temveč tudi na sociološko, psihološko ter na naravoslovje. Bolnik mora biti deležen zdravstvene nege kot celovita osebnost in ne le kot predmet medicinske diagnoze. Drugi je samostojnost službe zdravstvene nege, ki bo delovala v okviru zdravstvene dejavnosti na vseh ravneh in bo zato imela ustrezne zakonske regulative, ustrezno izobraževanje na vseh možnih ravneh ter dobre razmere za raziskovalno delo v zdravstveni negi.

Kaj počnete v prostem času?

Rada berem, kolesarim, plavam in tudi vrtnarim.

Kateri kraj na svetu bi radi obiskali?

Rada bi obiskala Tibet.

Katere lastnosti pri sebi najbolj cenite?

Delavnost in optimizem.

Kaj drugim najbolj zamerite?

Zelo težko sodelujem z ljudmi, ki so nestrpni.

Katero knjigo ravno zdaj berete?

Nazadnje sem prebrala knjigo Richarda Bacha Jonathan Livingstone Galeb.

Kakšne so Vaše največje želje?

Želja nikoli ne delim v velike in majhne. Imam le vsakdanje in uresničljive želje.

Marjana Božjak

PETO STROKOVNO SREČANJE HEMATOLOŠKIH MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV

Terme Čatež, 18. in 19. aprila 1997

Po deževnih in mrzlih spomladanskih dnevih, zima se nikakor ni hotela odtrgati od nas, se je rodilo lepo sončno jutro; tak je bil tudi dan in še naslednji. V vedrem dnevu je tudi naše srečanje potekalo v prijetnem vzdušju.

Najprej nam je predstavila Splošno bolnišnico Nova Gorica kolegica Judita Vrtovec. Zvedele smo, da so težave v bolnišnici enake kot vsepovsod drugod; ni zadostnega števila zaposlenih, bolnikov na število zaposlenih je preveč; vendar optimizem in dobra volja zmoreta rešiti marsikatero težavo.

Osrednja tema našega petega srečanja je bila hemofilija. Ob predavanju doc. dr. Dušana Andoljška, dr. med., Klinični center, Klinični oddelek za hematologijo smo obnovile šolsko znanje. Pri našem delu se z bolniki - hemofiliki, razen v Ljubljani, srečujemo zelo redko. Vendar kljub temu potrebujemo dodatna znanja o zdravstveni negi in zdravljenju teh bolnikov, čeprav so naši redki oskrbovanci.

O okužbi s hepatitisom C, o katerem vemo tudi premalo, je predavala dr. Snežna Levičnik Stezinar, spec. transf. med., z Zavoda RS za transfuzijo krvi.

Veliko smo zvedeli o problemih bolnikov s to boleznijo. Živahna diskusija se je razvila pri okrogli mizi, kjer so sodelovali doc. dr. Dušan Andoljšek, dr. Majda Dolničar, dr. med., Marjanca Rožič, vms. Pediatrična klinika, Hematološka služba, in kolegici z Zavoda RS za transfuzijo krvi, Majda Černač, vms., in Lidija Svetelšek, vms. Kolegici sta posebej za naše srečanje pripravili tri čudovite posterje.

Marsikaj novega smo izvedele o zdravljenju in zdravstveni negi bolnikov s hemofilijo. Obnovile pa smo tudi naše znanje.

Ugotovitev, da je fizioterapija pomemben del v procesu zdravljenja krvavitve, nam je utrdila željo, da na jesensko srečanje povabimo fizioterapevtko, ki ob svojem delu pogosteje srečuje te bolnike.

Začetek sobotnega dne smo popestrile z žrebanjem. Izžrebali smo kolegici:

Ireno Iršič - Splošna bolnišnica Maribor, Oddelek za transfuzijo in imunohematologijo,

Ireno Resnik - ZUIM Kamnik.

Udeležili se bosta jesenskega srečanja kot gostji hematološke sekcije.

Ana Rober, med. sestra, Pediatrična klinika, Hematološka služba, nam je osvetlila delo in organizacijo Centra za hemofilijo.

Prof. Jože Faganel, predsednik Društva hemofilikov in tudi sam bolnik, je pojasnil vizijo in že začeto računalniško povezavo ter vodenje bolnika hemofilika.

Srečanje, ki je potekalo v prostorih nočnega kluba Termopolis, se je zaključilo v prijetnem vzdušju z mislijo, da bomo o tej temi nadaljevali v jesenskem času.

Minila sta dva prijetna dneva, narava v Čatežu se je kopala v soncu, naše misli in pogovori pa so bili polni optimizma in predlogov.

Marjana Božjak

FUNKCIONALNO IZOBRAŽEVANJE

V KLINIČNEM CENTRU JE USPEŠNO OPRAVILO FUNKCIONALNO IZOBRAŽEVANJE iz področja zdravstvene nege bolnika z boleznimi krvi in krvotvornih organov osem medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Interne klinike Zaloška, Hematološke klinike in Pediatrične klinike, Hematoonkološkega oddelka.

10. decembra 1996 smo v Kliničnem centru v Ljubljani, v prostorih kluba na Pediatrični kliniki, Vrazov trg 1, s podelitvijo potrdil za-ključili funkcionalno izobraževanje s področja zdravstvene nege bolnika z boleznimi krvi in krvotvornih organov, za medicinske sestre in zdravstvene tehnike.

Izobraževanje je potekalo v okviru OE Interne klinike Zaloška, Hematološke klinike in Pediatrične klinike, Hematoonkološkega oddelka ter s soglasjem Zbornice zdravstvene nege Slovenije. Razdeljeno je bilo v dva dela.

Prvi del: v maju in juniju 1997

Drugi del: v septembru in oktobru 1997

Zaključek je bil v mesecu decembru 1996, s seminarsko nalogo. Izobraževanje je obsegalo 190 ur (teoretični in praktični del).

Poudarila bi, da je bilo organizirano prvič in to na način združevanja po podobnosti dela v zdravstveni negi otroka, kot tudi odraslega bolnika.

Predavanja so bila po mnenju slušateljic zelo kvalitetna; predavali so zdravniki - specialisti (hematologi, pediatri, infektologi, mikrobiologi, farmacevti) in medicinske sestre. Vsak je iz svojega strokovnega področja skušal čim bolj kvalitetno podajati snov.

Praktični del je potekal na Hematološki kliniki - oddelku in Hematoonkološkem oddelku

Pediatrične klinike, v hematološki ambulanti obeh klinik in Zavodu RS za transfuzijo krvi. Slušateljice so si ogledale tudi oddelek na Infekcijski kliniki, kjer zdravijo bolnike s HIV ter prostor Centralne lekarne, kjer pripravljajo celotno parenteralno prehrano.

Udeleženke so po zaključenem teoretičnem in praktičnem delu izdelale seminarsko nalogo, kjer so večinoma po procesu zdravstvene nege opisale določen problem pri bolniku z boleznijo krvi in krvotvornih organov v bolnišnici.

Naloge, ki so bile zelo izčrpne in po vsebini zahtevne, so slušateljice predstavile teden dni pred uradnim zaključkom.

Medicinskim sestram in zdravstvenim tehnikom, udeleženkam funkcionalnega izobraževanja čestitamo in jim želimo uspešno strokovno delovanje na svojem področju.

Hkrati pa se želim zahvaliti vsem, ki so kakorkoli pripomogli k izvedbi izobraževanja, kajti vse dejavnosti so potekale brezplačno, z veliko odrekovanja in dodatnega dela.

Zahvalila bi se predvsem predstojnici Hematoonkološkega oddelka dr. Jožici Anžič in predstojniku Hematološke klinike doc. dr. Petru Černelču ter vodstvu za zdravstveno nego Kliničnega centra, predvsem Alenki Krist, vms, prof. soc. ped., za pomoč in vzpodbudo ves čas izobraževanja.

Zaradi pomembnosti izobraževanja, saj so slušateljice pridobile dodatno ter poglobljeno teoretično in praktično znanje za zdravstveno nego bolnika, otroka in odraslega z boleznimi krvi in krvotvornih organov, objavljamo njihova imena in naslov zaposlitve:

Klinični center Ljubljana, Pediatrična klinika, Hematoonkološki oddelek - Alenka Ostanek, Mirjana Ličer, Marjeta Prezelj;

Klinični center Ljubljana, Interne klinike Zaloška, Hematološka klinika - Irena Kovač, Dragica Avguštin, Julija Grlj, Vida Oražem, Sanja Gavranič

Vse slušateljice, ki so zaključile izobraževanje, so tudi članice Hematološke sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov pri Zbornici za zdravstveno nego Slovenije, ki je bila ustanovljena maja 1995.

Milica Lahe

POROČILO O UDELEŽBI NA PRVI MEDNARODNI KONFERENCI O TORIJAH V ZDRAVSTVENI NEGI

V času od 10. do 12. aprila 1997 sva se z dekanom Visoke zdravstvene šole Maribor, prof. dr. Viljem Brumcem udeležila prve mednarodne konference o teorijah zdravstvene nege v Nürnbergu v Nemčiji.

Konferenca je potekala v obliki predavanj, učnih delavnic in predstavitvi posterjev. Predavatelji so bili priznani svetovni strokovnjaki za zdravstveno nego, naj naštejeva le nekatere: prof. dr. Georges C.M. Evers iz Leuvena v Belgiji, prof. dr. Patricia Benner z

Univerze v Kaliforniji, dr. Madeleine Leininger iz Omaha, prof. dr. Eamon Shanley iz Avstralije, prof. Stephen Wright iz Anglije in Rosemarie Rizzo Parse iz Pittsburga v ZDA.

Cilj konference je bil, da pridobimo nova znanja in spoznanja na področju teorij zdravstvene nege, predvsem za uporabo v bolnišnicah, ambulantah in za nego starejših ljudi, ki potrebujejo posebno pozornost in pomoč.

Konferenca nam je ponudila tudi možnost strokovnega srečanja in razpravljanja z drugimi udeleženci oziroma kolegi.

Milena Bohnec

FUNKCIONALNO IZOBRAŽEVANJE Z UČNO DELAVNICO III

“ZDRAVSTVENA NEGA IN SLADKORNA BOLEZEN”

Udeleženke z vseh koncev Slovenije so se zbrale 14. in 15. marca 1997 na izobraževanju v prostorih hotela Šport na Otočcu. V prekrasnem okolju, ki ga nudi Otočec, je bilo lažje preživeti dva dneva in lažje sprejemati nova znanja.

Na srečanju je bilo 81 slušateljev, ki so se podrobneje seznanili z zdravstveno nego sladkornih bolnikov, prav tako so spoznali načine zdravljenja sladkorne bolezni, prav tako tudi preventivne ukrepe te socialne bolezni.

Udeleženci so spoznali pripomočke za aplikacijo insulina, tehniko aplikacije insulina, pripomočke za merjenje sladkorja v krvi ter tehniko meritev. Prav tako so se seznanili z ukrepi, ki so potrebni za preventivo sladkorne bolezni.

Izobraževanja so se udeležile medicinske sestre in zdravstveni tehniki, ki izvajajo zdravstveno nego sladkornega bolnika, v bolnišničnem zdravljenju, v zdravstvenih domovih, domovih za ostarele ali pa sladkornih bolnikov na domu. Prav tako so prišle udeleženke iz lekarn, ki se posredno srečujejo s sladkornimi

Jože MATJAŠEC

RAZMIŠLJANJE UDELEŽENCA FUNKCIONALNEGA IZOBRAŽEVANJA Z UČNO DELAVNICO ZDRAVSTVENA NEGA IN SLADKORNA BOLEZEN

Otočec, 14. in 15. 03. 1997

bolniki pri izdaji zdravil ter pripomočkov za zdravljenje sladkorne bolezni, ter udeleženske zdravstvenih šol, ki jim bo pridobljeno znanje pomagalo pri nadaljnjem poučevanju ter izobraževanju učencev s področja zdravstvene nege sladkornih bolnikov.

Da le ni bilo tako delovno ves čas našega druženja, potrjuje udeležba na rekreaciji, ki so jo vodili in nadzirali strokovnjaki. V petek zvečer smo si privoščili malo zabave in plesa.

Zaradi načina izobraževanja je bilo število udeležencev omejeno.

Na željo številnih, ki bi se želeli udeležiti izobraževanja, pa smo jih žal morali zavrniti, bomo spomladi 1998 organizirali ponovno izobraževanje s podobnim programom.

Program bo objavljen še v **UTRIPU**.

Ker so udeleženci izobraževanja program sprejeli z navdušenjem, ga bistveno ne bomo spreminjali. Potrudili se bomo, da še izboljšamo kvaliteto posameznih tem. Priprave na spomladansko srečanje v letu 1998 že potekajo, torej nasvidenje spomladi.

Organizacijski odbor funkcionalnega izobraževanja: Milena Bohnec, vms, prof. soc. ped., Ana Čerpnjak, vms.

Strokovni seminarji, organizirani v okviru strokovnih sekcij ZZNS, regijskih društev in posameznih zdravilišč, klinik in/ali oddelkov, so s svojo pestro ponudbo kot bogato izložbeno okno. Ta izložba se kaže v kupčku papirja, ki se mu skoraj vsak dan doda nov list (beri: vabilo). In ob njem vedno znova isto vprašanje: ali omogočiti komu udeležbo ali ne, bo ta upravičena, ali delovno mesto kaj pridobi...? Ob prispelem vabilu s Kliničnega oddelka za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni za funkcionalno izobraževanje z učno delavnico: Zdravstvena nega in sladkorna bolezen, mi je bilo jasno: »Otočca« se bom udeležil sam, čeprav se na delovnem mestu ne srečujem z bolniki, ki bi jim diabetes grenil življenje.

Po končanem seminarju sem z mostu, ki povezuje (ali morda ločuje) otok s kopnim, gledal v globino turkizno zelene Krke. Moral sem se je dotakniti, čeprav samo simbolično. Tako sem iz koščka papirja, ki je reklamiral insulinski preparat Novo Nordiska, sestavil ladjico in jo vrgel v reko. Ujela se je na vodni gladini in zaplavalala. Odnese jo je tok. Rad gledam v globino vode in razmišljam. Misli rojevajo vprašanja in v takem trenutku si samemu sebi najbolj resničen.

Razmišljal sem o številnih udeleženkah/udeležencih pravkar končanega seminarja. Med njimi so bile medicinske sestre in zdravstveni tehniki, katerim bo prav gotovo sveže pridobljeno znanje največ koristilo. One in oni so tisti, ki negujejo sladkornega bolnika v bolnišničnem zdravljenju, v zdravstvenih domovih, domovih za ostarele ali pa na domu. Tudi tiste, ki poučujejo v zdravstvenih šolah, in udeleženke iz lekarn bodo bogatejše za marsikatero spoznanje. Ena od slednjih je celo nastopila kot predavateljica, dobra odločitev organizatorjev - ni nas naučila le, kako se izpolni recept, marveč tudi, da je treba ceniti svoje delo.

Veliko novega smo slišali v dveh dneh druženja. Moji zapiski so bili že v šoli vedno pomanjkljivi, tokrat sem si zapisoval le še opombe, kajti iz Zbornika predavanj bom lahko doma ob vsakem času prebral članek o epidemiologiji, diagnostiki in zapletih sladkorne bolezni, o prehrani in zdravljenju, samokontroli, osebni higieni in higieni nog, o tem, kako ukrepati ob nenadnem poslabšanju sladkorne bolezni, kako ravnati z insulinom, o hipoglikemiji - kaj sploh pomeni ta pogost akutni zaplet sladkorne bolezni, o laboratorijskih preiskavah in še o čem...

Glavne nosilke tem so bile stanovske kolegice. O njih vse dobro. Celotna ekipa je delovala kot dobro utečen stroj, to so potrdile tudi učne delavnice, ki jim je bil posvečen drugi dan srečanja. Občutek, da obvladajo snov, so tako na omenjenih delavnicah tudi praktično dokazale. Celo njihov zajtrk je bil po načelih zdrave prehrane, kot smo slišali v predavanjih - sicer nimam navade gledati po drugih krožnikih, če pa gre za kontrolo med teorijo in prakso, naj mi bo oproščeno...

Še vedno na mostu; razmišljal sem o svojem prihodu na seminar: je bila le želja obnoviti znanje o tej vse bolj razširjeni socialni bolezni, ali pa prihajam v leta, ko bo vsako znanje o dejavnih tveganja, o zdravi prehrani, telesni kondiciji... zelo dobrodošlo za svoje lastno

zdravje. Tudi sam organiziram strokovne seminarje v okviru strokovne sekcije, ki ji predsedujem. Tu na Otočcu sem imel dobre »učiteljice«. Samozavestne, kar sem spoznal tudi med plesom zabavnega večera; kot dobrega plesalca so me vsaj nekatere vseeno hotele voditi.

Seveda, razmišljal sem tudi o različnih možnostih rekreacije, ki je bila organizirana za udeležence seminarja, in o svečani večerji, ki tudi sodi k uspešni organizaciji strokovnega seminarja. Lahko se zgodi, da šele tu srečaš prvikrat koga, ki stanuje v istem kraju, kot ti. Meni se je, pri mizi, ki sem jo izbral čisto slučajno. Tudi sošolko sem srečal, prvič po končani diplomi.

Ankete, ki bi jo naj oddali vsi udeleženci, nisem oddal. Rajši sem odšel na most, ki ga je sedaj že zajela tema, in Krka je tako še bolj turkizno zelena. Sem si odgovoril na vsa vprašanja? Morda, a vedno je nekaj, kar ostane, kar zaupaš valovom, na katerih plava papirnata ladjica...

TOTAL SYSTEM d.o.o.

Kersnikova 9, Ljubljana

V celovito podobo zdravstvenih in poslovnih prostorov spada tudi njihov urejen videz in čistoča. Dopustite, da vam z našimi uslugami olajšamo rešiti ta vprašanja.

Nudimo vam:

- generalna čiščenja "od stropa do tal":
 - čiščene montažnih stropov,
 - pranje zaves,
 - čiščenje steklenih površin,
 - dezinficiranje sanitarij,
 - strojno čiščenje in premazi trdih talnih oblog,
 - globinsko in kemično čiščenje tekstilnih talnih oblog;
- vsakodnevno čiščenje poslovnih prostorov;
- beljenje.

Informacije na tel. 061 1310-306 int. 27 ali mobitel
0609 632-903

ČISTOČA JE NAŠA SKRB

Vesna Božiček

POROČILO S STROKOVNEGA SEMINARJA SEKCIJE MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SPOŠNE MEDICINE

V petek, 4. 4. 1997, je imela naša sekcija strokovni seminar na Otočcu na Dolenjskem na temo OSKRBA RAKAVEGA BOLNIKA.

Prvi del seminarja so strokovno in z veliko odgovornosti in kvalitete pripravili in izvedli cenjeni predavatelji, tako zdravnik, zdravnice in medicinske sestre z Onkološkega inštituta Ljubljana. Nastopila je tudi predstavnica, zdravnica, iz Tovarne zdravil Krka Novo mesto. Drugi del srečanja, po kosilu, pa so pripravili referate tim z onkološkega dispanzerja Maribor, medicinska sestra iz patronažnega varstva Maribor, tim z splošne medicine (zdravnik iz ZP Bistrica ob Sotli in medicinska sestra iz ZP Kozje) in medicinska sestra iz ZD Celje.

Spoznali smo nastanek raka, gibanje raka v Sloveniji, kako zdraviti in zdravstveno negovati bolnika z bolečino, zdravstveno nego bolnika ob sistemski terapiji, zdravstveno nego bolnika, ki se obseva, pomembnost samopregledovanja in zgodnjega odkrivanja raka dojk, o pomembnosti biti z bolnikom med upom in brezupom, v duševnem boju in čustvenih stiskah.

Z veliko strokovnosti je bilo prikazano delo onkološkega dispanzerja Maribor, obseg dela patronažne medicinske sestre z rakavim bolnikom, tima splošne medicine, kjer se mora

obravnavati bolnik in ne bolezen. O pomenu primarne preventive, o sedmih znamenjih, nam je na zanimiv način spregovorila iz Celja.

Strokovnega srečanja so se udeležile medicinske sestre iz osnovnega zdravstvenega varstva vse Slovenije in nekaj iz klinike.

Vsi udeleženci so bili zadovoljni z obravnavano temo. Bilo je lepo in poučno.

Med seminarjem smo prejeli tudi telegram z najboljšimi željami, ki sta nam ga poslali direktorica ga. prim. Tatjana Gazvoda, dr. med. in glavna med. sestra ga. Alenka Piškur iz ZD Novo mesto, ki se jima prav lepo zahvaljujemo.

Najlepše se zahvaljujem Tovarni zdravil KRKA iz Novega mesta kot našemu glavnemu donatorju, ki je vsem udeležencem prispevala tudi kosilo, Posavski sadjarski zadrugi iz Arnovega sela pa za jabolka. Prav tako gre zahvala kolegu Srečku Vovku iz ZD Novo mesto za nesebično pomoč pri organizaciji srečanja.

Poleg Tovarne zdravil KRKA so razstavljali tudi: Interpart Ljubljana, Tosama Domžale, Vitalis Novo mesto, Valencia Ljubljana.

Vsem hvala lepa.

HOSPITALIA NOVOSTI HOSPITALIA NOVOSTI HOSPITALIA

Sanitetni center Hospitalia d.o.o. je specializirana medicinska prodajalna in svetovalnica. Že dve leti Vam nudi obsežen prodajni in svetovalni program, ki ga sedaj dopolnjuje še z dvema novostima:

1. POSVETOVALNICA ZA PREGLEDOVANJE DOJK

Dojka je najlažje dostopen organ našim rokam in zato bi pričakovali, da bodo ženske odkrile spremembe v zgodnejšem obdobju bolezni.

Zaenkrat bolezni še ne znamo preprečiti, če pa nam je že namenjena, jo poskušajmo vsaj zgodaj odkriti. Vsaka ženska po 20. letu starosti, naj si vnese med svoje življenske navade pravilno metodo samopregledovanja.

Naš svetovalni center nudi možnost pregleda in svetovanja strokovne osebe. Svetovanja so ob ponedeljkih, po predhodnem telefonskem dogovoru.

2. OSKRBOVANJE LARINGEKTOMIRANIH OSEB (bolnikov po operaciji grla)

Po operaciji grla potrebuje bolnik psihično in fizično rehabilitacijo ter pomoč.

Na tržišču je bila do sedaj majhna izbira medicinskih pripomočkov, ki jih potrebujejo za vsakdanje življenje. Zato smo se skupaj z Društvom laringektomeranih Slovenije odločili obveščati bolnike o možnostih in novostih med pripomočki, ki jim olajšajo postoperativne težave, ter pripomorejo k hitrejšem okrevanju.

Postali smo zastopnik nemškega proizvajalca SMT - Servox Medizintechnik. Predstavitelja njihovega programa poteka pod našo streho. Svetuje Vam strokovni medicinski kader.

V program sodijo električni in žepni inhalatorji, medicinski sanitetni program, posebno oblikovan zaščitni tekstil, govorni aparati,...

Program je dostopen v maloprodaji in tudi na naročilnici ZZZS.

Obiščite nas - skupaj bomo poiskali rešitev vaših težav in stisk.

Prodajalna je odprta med tednom od 8. do 19. ure in ob sobotah od 8. do 14. ure.

Hospitalia d.o.o., Zaloška cesta 21, Ljubljana
Tel.: 061/451-977

HOSPITALIA NOVOSTI HOSPITALIA NOVOSTI HOSPITALIA

Summer's Eve

Intimna ženska nega in kozmetika

- šampon za intimno žensko nego
- deodorant milo za intimno nego
- intimni higienski robčki
- intimni ženski spray
- ženski intimni puder

Prodaja in distributira
ATOS SG d.o.o.
Slovenska cesta 55/c
1000 Ljubljana
Tel.: 386 61 318 165,
Fax: 386 61 320 240

Prvič na tržišču v Sloveniji
zaščitna krema s faktorji do
SPF 50 (ZDA).

Priporoča ameriško društvo
za boj proti raku:

TAKO prijetna ... TAKO nežna ... KOT ŠE NIKOLI ...

NOVO!

NIVEA *Soft*

KOT POLETNI DEŽ - ZA NEŽNEJŠO KOŽO.

Jožica Novak

POROČILO S STROKOVNEGA SREČANJA SEKCIJE MEDICINSKIH SESTER V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU

Sekcija medicinskih sester v vzgoji in izobraževanju je 04. 04. in 05. 04. 1997 v Mariboru pripravila strokovno srečanje na temo: Odgovornost zdravstvenega tehnika in medicinske sestre. Po pozdravnih besedah predsednice sekcije sta nas pozdravili ga. Zupančičeva, ravnateljica mariborske zdravstvene šole in ga. Lahe, predsednica Društva medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Maribor.

Dr. Krampač je predstavil projekt SZO Zdrava mesta. Nato smo poslušali zanimivo predavanje dr. Gostečnika o odgovorni ali neodgovorni starševski vzgoji. Ob predavanju g. Žmavca se je zopet pokazalo, da je področje zdravstvene nege pravno neurejeno. Ga. Klevišarjeva je spregovorila o pripravi dijakov na odgovorno delo s trpečimi in umirajočimi. Ga. Kobanova je predstavila poklicne dolžnosti in obveze med. sestre, mag. Filejeva pa je kritično ocenila dogajanje na področju zdravstvene nege in izobraževanja za delo. Poslušali smo tudi predavanje ge. Babičeve o odgovornosti dijakov, ga. Periceva je spregovorila o mehanizmu varne in odgovorne zdravstvene nege, ga. Rožmanova pa o odgovornosti pri zdravstveni negi bolnika z obolenjem krvi - krvotvornih organov.

05.04.1997 smo imeli občni zbor članov sekcije. Sprejeli smo program dela sekcije.

Ob tem je potekala burna razprava o stopnji izobrazbe učiteljev zdravstvene nege. Sprejeli smo sklep, da bomo za v prihodnje predlagali višjo in visoko strokovno izobrazbo.

Srečanje sta pripravili in vodili ga. A. Janžekovič in ga. A. Mlakar. Potekalo je v prijetnem vzdušju ob obisku vinske kleti in ogledu mariborskih znamenitosti. Srečanje smo zaključili z udeležbo na zaključni prireditvi ob 2. državnem tekmovanju dijakov srednjih zdravstvenih šol. Za pomoč pri organizaciji srečanja se zahvaljujemo organizatoricama in Srednji zdravstveni šoli Maribor ter vsem sponzorjem.

*Ženska je ustvarjena prav iz božje domišljije,
medtem ko je moral o možu šele s kladivom dati podobo*

Rabindranath Tagore

 Stanka Popovič

POROČILO Z IX. STROKOVNEGA SEMINARJA SEKCIJE MEDICINSKIH SESTER V ENDOSKOPIJI

Na Otočcu v hotelu ŠPORT je potekal
3. in 4. aprila 1997 IX. strokovni seminar
Sekcije medicinskih sester v endoskopiji.

Udeležilo se ga je 129 medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov. Prišle so tudi kolegice s Hrvatske. 11 razstavljalcev medicinske opreme, razkužil in zdravil je popestrilo naše skupno druženje.

Seminar se je pričel s poslušanjem ubranih glasov dekliškega pevskega zbora Šolskega centra Novo mesto, pod vodstvom prof. Mateje Kure.

Nato so zbrane pozdravili: gospod Miro Škufca, direktor Krke zdravilišča, Hoteli Otočec, godpod dr. Leopold Morela, predstojnik kirurškega oddelka bolnišnice Novo mesto, gospa Slavica Naumov, prof. zdr. vzgoje, VMS, glavna sestra bolnišnice Novo mesto, ter gospa Zdenka Seničar, VMS, predsednica DMSZT, Novo mesto.

Predavanja so se zvrstila po programu.

Najbolj so nas prevzela predavanja iz vzgoje, etike in komunikacije.

Hvala vsem predavateljem za njihov trud in žrtvovani prosti čas.

Iskreno se zahvaljujemo Krki d.d. Novo mesto za generalno sponzorstvo in strokovni prispevek, ki ga je podal gospod Aljaž Zorko, dipl. ing. pharm.

Zahvaljujemo se tudi firmam: Olympus Zagreb, Konim Ljubljana, Henkel Ecolab, Glaxo E.L. Ljubljana, Storz, Omnia Medica, Simp's, Kon Grosuplje, Prima, Pliva Ljubljana, Johnson-Johnson, Thomi Frey East, Tosama Domžale.

Zaposlenim v objektih hotel Otočec se zahvaljujemo za sodelovanje in skrb za naše dobro počutje.

Zahvaljujemo se tudi kolegici Radojki Karan iz SB Novo mesto.

Na koncu se v svojem imenu opravičujem za zmešnjavo, ki je nastala pri zaračunavanju kotizacije zaradi napačnega obvestila v Utripu in na programih.

Pjerina Mohar

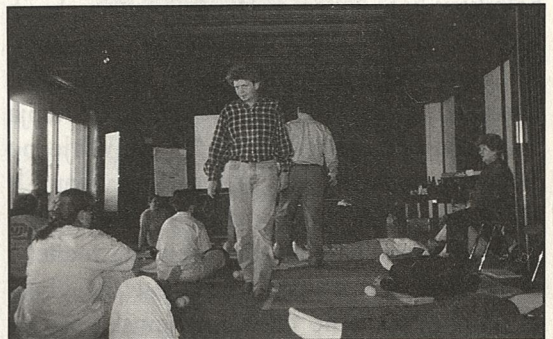
POROČILO O POTEKU UČNE DELAVNICE OSNOVE BAZALNE STIMULACIJE

Od 4. do 6. aprila 1997 je v zdravilišču Radenci potekala učna delavnica z naslovom "Osnove bazalne stimulacije". V delavnico se je prijavilo 23 udeleženk. Prišle smo iz različnih ustanov, največ z Inštituta za rehabilitacijo invalidov Ljubljana, Zavoda za varstvo in delovno usposabljanje mladine Dornava, iz različnih domov za starejše občane in od drugod. - S pomočjo asistenta L. Hita je učno delavnico vodil Wolfgang Goetzfried, doma z Bavarske, po poklicu bolniški negovalec in učitelj nege, ki sedaj deluje kot samostojni negovalec in vodi izboraževanje s področja bazalne stimulacije in kinestetike v negi. Za dobro prevajanje je poskrbela gospa Mija Flisar. - V treh dneh (21 ur pouka, ki je vseboval predvsem intenzivne praktične vaje) smo spoznali le osnove bazalne stimulacije in nekaj vaj iz kinestetike. Za dopolnitev in razširitev pridobljenega znanja bi bilo nujno, da bi kolaborativni center SZO poskrbel za organizacijo nadaljnega izobraževanja, kar je bila tudi velika želja vseh udeleženk.

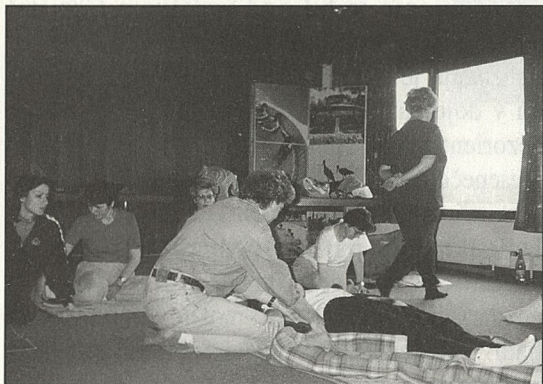
Bazalno stimulacijo je v sedemdesetih letih razvil A. Froelich, specialni pedagog, ki je delal s težko prizadetimi otroki. Njegov koncept vzpodbujanja je bil pod vodstvom Christel Bienstein prenesen v zdravstveno nego. Spoznanja je uporabljala pri bolnikih z motnjami v dojemanju in odzivanju (pri nezvestnih, dezorientiranih, somnolentnih ...). Bila je zelo presenečena, da so se na primer nemirni bolniki pomirili, nezvestni začeli kazati reakcije itd. Izsledki teh prvih spoznanj so osnova današnjega koncepta bazalne stimulacije, ki poudarja, da je to metodo možno uporabljati za ljudi vseh starostnih stopenj, tako za bolne kot za zdrave.

Bazalna stimulacija izhaja iz izkušenj, ki jih dobi človek kot embrio v maternici (položaj, dotik, glas itd.). Te izkušnje ostanejo tudi pri okvari možganske skorje. Če pride dovolj zunanjih spodbud, bolniki lahko embrionalne izkušnje osvežijo. Pri tem spodbujanju je potrebno, da se medicinska sestra vživi v bolnikove potrebe in se tesno poveže z njegovimi najbližjimi. Tako bo spoznala poti, ki bodo primerne za stimulacijo posameznega bolnika. Dosledna, potrpežljiva in bolniku prilagojena stimulacija nudi možnost, da ponovno zazna to, kar mu je bolezen ali poškodba odvzela.

Potek učne delavnice

Najprej smo z risanjem telesne sheme ugotavljali lastne ugodne in neugodne občutke in položaje z namenom, da bi spoznali, kako pomembno je, da sestra pri bolniku ugotovi zanj ugodna in pozitivna občutja. Šele takrat bo lahko uspešno spodbujala bolnika pri razvijanju njegovega doživetja oziroma odzivanja.

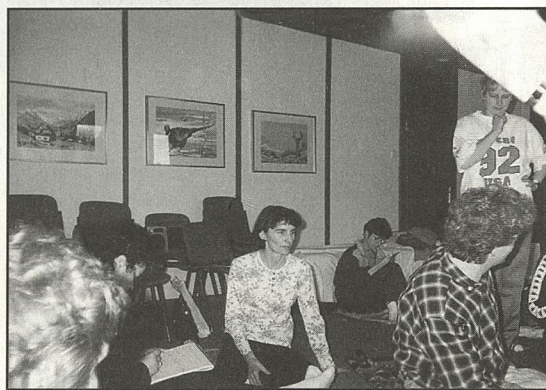
Učna delavnica je potekala v obliki najrazličnejših vaj, vsaka od udeleženk je nastopala tako v vlogi medicinske sestre kot v vlogi bolnika. V teh vajah smo spoznavali posamezna temeljna področja bazalne stimulacije (dotik, prijem, položaj, vizualne in slušne spodbude, vibracije, ravnotežje, vonj in okus). Z vajami v bazenu smo na primer spoznali, kaj pomeni imeti paralizirano telo, predvsem pa, kako ravnati z bolnikom, da bo imel občutek varnosti, brez katerega bo težko napredoval.

Predavateljica sta zelo poudarjala opazovanje bolnikove kože in pomen številnih funkcij, ki jih ima koža za človeka. V konceptu bazalne stimulacije to pomeni na primer, da na bolniku izvajamo različna stimulativna terapevtska umivanja (pomirjujoče, vzpodbujajoče, umivanje po Bobathu, mokro ali suho umivanje ter vtiranje v kožo kot posebna oblika masaže).

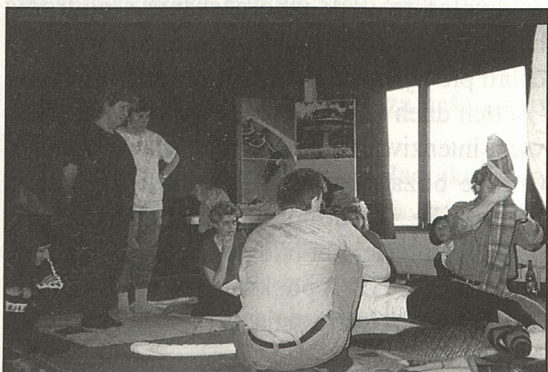
Med vajami bazalne stimulacije sta voditeljica redno vpletala vaje s področja kinestezije, ki naj bi omogočile varno in za medicinsko osebje

enostavno, zdravju neškodljivo prenašanje in dvigovanje oziroma obračanje bolnika. Poudarila sta, da vse postopke opravlja ena sama oseba; pri demonstriranju sta uporabljali enostavne prijeme in pripomočke (odeje in brisače).

Vsak dan smo ob začetku in zaključku izvedli sprostitvene vaje, saj je sprostitvenega pogoj, da dosežemo sprostitve bolnika in stik z njim.

Z delavnico smo bile udeleženske zadovoljne. Nudila je veliko praktičnih vaj ter nam odkrila številne novosti na področju osnovne zdravstvene nege in pokazala nove možnosti udejstvovanja medicinske sestre ob bolniku. Udeleženske smo spoznale, da je znanje s področja bazalne stimulacije mogoče vnesti tudi v naše okolje, na vsa področja, kjer smo zaposlene. Za uresničitev tega pa bo potrebno dodatno praktično izobraževanje.

Majda Gorše - Vodičar

SREČANJE UPOKOJENIH MEDICINSKIH SESTER V RADENCIH

Medicinske sestre letnika A in B, vpisane v šolskem letu 1947/48 na Šoli za medicinske sestre v Ljubljani, smo pred tednom praznovale 50. obletnico, kar smo se spoznale. Vsaka obletnica v naših letih je pomembna, le da se je lahko zdrave udeležimo.

Srečanje v Radencih, kar za dva zelo polna dneva, nam je omogočila kolegica Slavica Fekonja - Kocbek. Že prvi večer nas je presenetila z duhovito predstavitvijo izbranih vin, kolegice pa so poskrbele za sladkarije. Za vse to ji res iskrena hvala.

Zbralo se nas je 18, nekaj jih je bilo neodločljivo zadržanih, pa jim bo zato še žal. Me smo se imele lepo. Ogledale smo si Boračevo polnilnico brezalkoholnih pijač, nato pa še šampanjsko klet v Gornji Radgoni. Nepozaben je bil dan v Sovjaku v Goricah pri Fekonjevih, kjer nam je vsa družina kolegice Slavice priredila pristrčno "gostijo" z gibanicami in vsem, kar zraven sodi.

Ob slavnostni večerji naslednji dan so nam gostinci Radenske pokazali svojo gostoljubnost in kulinarično spretnost.

Vmes je bilo dosti časa tudi za "klepetanje" in "čofotanje" po bazenih.

Imele smo se lepo in si takih prijetnih srečanj še želimo. Poudariti moram, da tako dolgo prijateljstvo sošolk enega letnika šole ne bi vzdržalo, če ga ne bi pol stoletja gojila in nas združevala naša Joža Kunstek - Rigler. Zelo smo ji hvaležne in ji želimo še veliko zdravih let, da bi naš "klas" še dolgo tako proslavljal.

Naša kolegica Tončka Rošl - Mihelič je za to priložnost spesnila tudi pesmico, ki jo prilagamo v objavo.

Tončka Rošl - Mihelič

OB 50-LETNICI, KO SMO SE SPOZNALE

*Vrnila spet se je pomlad
odeta in cvetje in zelenje
in čeprav več nisi mlad
Ti v srcu zbuja hrepenenje.
Pol stoletja letos mine,
ko z vseh koncev domovine
smo prišle v internat
znanje za poklic iskat.
Tri smo leta tam živеле,
bolj slabo kot dobro se imele;
se učile in gulile, še na prakso smo hodile,
da poklic smo "sestre" pridobile.
Ko pa šolo smo končali,
nič nas niso spraševali,
kje bi radi službovali;
dali so nam le dekret in poslali nas v svet.
Tedaj bili so težki časi,
čas pa tekkel je počasi -
v prakso spremenile teorijo,
šoli rekle smo - "ADIJO"!
Delo je bilo naporno
smo opravljale ga vzorno -
zraven pa smo se trudile,
da otroke smo vzgojile.
Leta pa so kar letela,
kot da krila bi imela;
kar naenkrat prišel čas,
ko so upokojili nas.
To so zdaj najlepša leta,
več nobenih ni skrbi
marsikaj se nam obeta,
le, da zdravi bi bili!*

2. DRŽAVNO TEKMOVANJE ZDRAVSTVENIH ŠOL SLOVENIJE

Letos so srednje zdravstvene šole v Sloveniji organizirale že drugo državno tekmovanje, ki se je odvijalo dne 5. aprila 1997 na Srednji zdravstveni šoli "Juga Polak" v Mariboru.

Strokovni temi sta bili: za tretje letnike: Prva pomoč in nujna medicinska pomoč, za četrte letnike: Zdravstvena nega otroka.

Tema za literarni in likovni natečaj kot sestavni del tekmovanja pa je bilo geslo letošnjega Svetovnega dneva zdravja - 7. aprila:

Nalezljive bolezni ogrožajo človeštvo, Stalna pripravljenost - hitro ukrepanje.

Razveseljivo je, da se je tekmovanja udeležilo vseh 9 srednjih zdravstvenih šol in da je bilo med dijaki veliko zanimanje. Najvišje uvrstitve so dosegli:

	LITERARNI NATEČAJ	LIKOVNI NATEČAJ	PRVA POMOČ - TESTI	ZDRAV. N. OTROKA - TESTI
1. MESTO	Urša BRATUN SZŠ Ljubljana, Šaranovičeva	Vileta ŠKRABL SZŠ Maribor	Samo OBLAK SZŠ Jesenice	Simona ŠKRLEC SZŠ Ljubljana, Šubičeva
2. MESTO	Vanja ŠKODA SZŠ Jesenice	Andreja PRAZNIK SZŠ Slovenj Gradec	Maja ŠPILJAK SZŠ Celje	Patricija KOBILŠEK SZŠ Ljubljana, Šubičeva
3. MESTO	Marjeta GOMBOC SZŠ Murska Sobota	Petra BLAGOJEVIČ SZŠ Nova Gorica	Boštjan ŠTRAUS SZŠ Celje	Petra KOVAČIČ SZŠ Celje
	Andreja AVSEC SZŠ Ljubljana, Šubičeva	Biljana BERENDIKA SZŠ Celje	Zdenka ZUPANC SZŠ Celje	Albina MAJČEN SZŠ Slovenj Gradec
	Grega TERNIK SZŠ Slovenj Gradec	Helena BUKOVEC SZŠ Celje	Mihela POTOČNIK SZŠ Celje	Evgen ŠOŠTARIČ SZŠ Murska Sobota
PRIZNANJA IN POHVALE	Gregor MIKELČIČ SZŠ Ljubljana, Šaranovičeva	Mojca JAMNIK SZŠ Novo mesto	Matevž ČADEJ SZŠ Celje	
	Mojca BALAŠ SZŠ Celje		Lucija KOLEŽNIK SZŠ Slovenj Gradec	
	Anja PASARIČ SZŠ Celje			
	Mojca LJUBI SZŠ Novo mesto			

Organizacija tekmovanja je bila odlična, tako da smo poleg tekmovanja in slavnostne objave dosežkov imeli tudi možnost za prijeten razgovor in ogled znamenitosti mesta Maribor.

Naj omenimo tudi pomemben podatek, Srednja zdravstvena šola v Mariboru prav ta mesec praznuje 50. obletnico. V biltnu, ki so ga prizadevni organizatorji pripravili za tekmovanje, je gospa ravnateljica Marija Zupančič predstavila tudi vizijo šole.

Dijakinji Mateja Fingušt in Tanja Šauperl pa zaključujeta: "Vsem, ki ste dobro rešili test, čestitamo! ... Sicer pa velja pogovor: Ni važno zmagati, pomembno je sodelovati! Torej tisti, ki niste dosegli zmagovalnih točk, si zaslužite čestitke že zato, da ste sodelovali!"

Tem čestitkam se iskreno pridružujem!

KOLABORATIVNI CENTER SZO ZA PRIMARNO ZDRAVSTVENO NEGO

Majda Šlajmer - Japelj

Informacije iz Kolaborativnega centra SZO za primarno zdravstveno nego

I. Glavni urad Svetovne zdravstvene organizacije je opravil temeljito analizo, s katero je ugotavljal, kateri problemi ovirajo višjo kvaliteto zdravstvene službe v svetu - veliko pozornost je posvetil zdravstveni negi. Ugotovitve so zanimive, saj preko njih spoznamo, koliko in kako smo si podobni ali pa se razlikujemo od drugih služb zdravstvene nege v svetu:

1. Premalo je medicinskih sester
2. V negovalnem timu je preveč raznolikih delavcev;
3. Osnovna izobrazba medicinskih sester ni dovolj kvalitetna;
4. Premalo je možnosti za nadaljnje funkcionalno izobraževanje;
5. Odsotnost zakonodaje za zdravstveno nego
6. Neučinkoviti sistemi vodenja služb zdravstvene nege;
7. Odsotnost zanesljivega informacijskega sistema;

8. Ni spremljanja kvalitete zdravstvene nege; ni strokovnega nadzora za prakso zdravstvene nege.

II. V sodelovanju s Svetovno zdravstveno organizacijo opravlja Mednarodna sestrsko zveza (ICN) na mednarodnem področju zelo veliko strokovnih nalog.

V letu 1996 so bile njene aktivnosti usmerjene v izobraževanje, v raziskovalno delo na področju poklicne etike, k vrednotam zdravstvene nege v spreminjajočem se svetu, v pripravo Mednarodne klasifikacije zdravstvene nege (ICNP - verzija alfa) in v pomoč deželam pri pripravi zakonodaje.

V letu 1997 se Zveza posveča predvsem področju kompetenc zdravstvene nege, raziskovalnemu delu, pripravlja verzijo "Beta" mednarodne klasifikacije zdravstvene nege, smernice za verifikacijo študijskih programov in proučuje možnosti za osebno uveljavljanje medicinskih sester.

Ženska je za ubežnika past, v katero se jih je mnogo ujelo.

Tone Svetina

LETNI DOPUST

Letni dopust je pravica delavca, ki se ji ne more odreči, niti mu je ni mogoče kratiti. Po Zakonu o temeljnih pravicah iz delovnih razmerij ima delavec pravico do letnega dopusta, ki traja najmanj 18 delovnih dni. Mednarodna konvencija št. 132 o plačnem letnem dopustu v 12. členu določa, da je ničen in neveljaven vsak sporazum o odrekanju pravici do minimalnega plačanega letnega dopusta ali odstop takega dopusta za denarno nadomestilo oz. kaj drugega, kar bi pomenilo kakršnokoli drugo ugodnost za delavca.

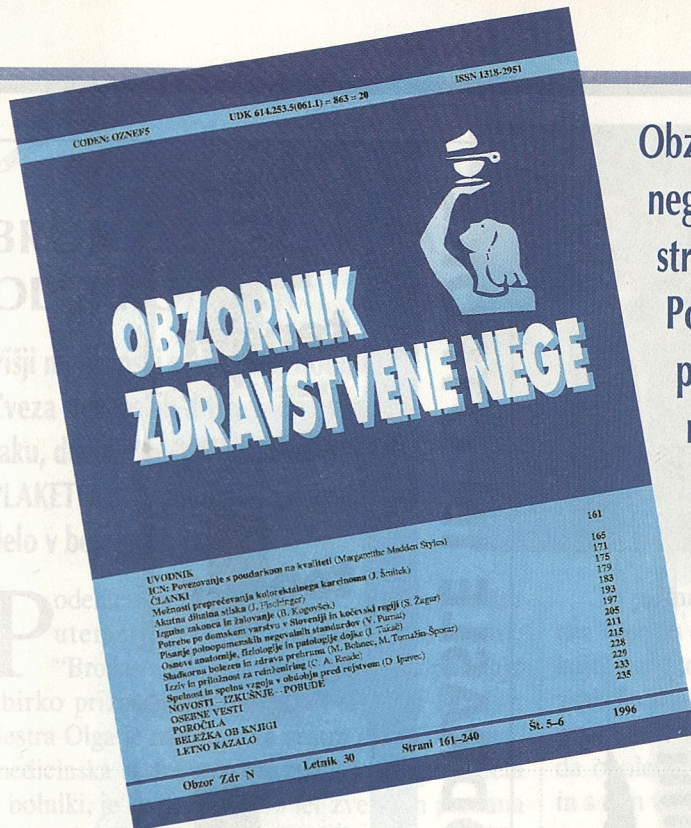
Pravico do letnega dopusta pridobi delavec po 6 mesecih nepretrganega dela. Ko je izpolnjen ta pogoj, ima delavec z vsakim koledarskim letom pravico izrabiti celoten letni dopust tudi v primeru, če mu preneha delovno razmerje kot trajno presežnemu delavcu. Če se delavec zaposli pri drugem delodajalcu, si oba delodajalca sorazmerno delita breme pri zagotavljanju pravice do izrabe letnega dopusta.

Letni dopust je mogoče izkoristiti v dveh delih. V prvem delu mora delavec izkoristiti najmanj 12 delovnih dni, drugi del pa najpozneje do 30. junija naslednjega leta. Prenos celotnega letnega dopusta iz enega v drugo koledarsko leto dopušča zakon samo izjemoma v primeru odsotnosti zaradi bolezni ali porodniškega dopusta, ne pa v primeru drugačne odsotnosti.

Na pravico do letnega dopusta je vezana pravica do regresa za letni dopust. Namen regresa za letni dopust je prispevati delavcu k povečanim stroškom v času izrabe dopusta in zato naj bi se regres izplačeval neposredno pred izrabo letnega dopusta. Delavec pridobi torej pravico do regresa s pridobitvijo pravice do dopusta. Tako ima pravico do regresa tudi delavec, ki zaradi bolezni pravice do dopusta ni mogel izkoristiti.

Pravica do letnega dopusta je torej neodtujljiva. Delavec se ji ne more odreči. Tako so nezakoniti tudi vsi dogovori o plačilu za neizrabljen letni dopust, čeprav v soglasju z delavcem.

Delodajalci, ki onemogočajo delavcu izrabo letnega dopusta, so odškodninsko odgovorni. Delavec lahko torej, če mu je delodajalec po svoji krivdi onemogočil izrabo dopusta, zahteva odškodnino.

Obzornik zdravstvene nege je naša osrednja strokovna revija.

Posreduje novosti z vseh področij zdravstvene nege in sorodnih strok, ki so pomembne za vsako medicinsko sestro in zdravstvenega tehnika.

NAROČILNICA

Naročam **OBZORNIK ZDRAVSTVENE NEGE** NA MOJ NASLOV:

Ime: _____

Priimek: _____

Ulica: _____

Pošta: _____

☐ Redni naročnik ☐ Upokojenec ☐ Študent do leta _____
(ustrezno označi)

Nepreklicno naročam _____ izvod(ov) **OBZORNIKA ZDRAVSTVENE NEGE**.

Podpis: _____

Celoletna naročnina za leto 1997 znaša:
za delovne organizacije 8.500 SIT, za redne naročnike 2.900 SIT, za dijake, študente in upokojene 1.500 SIT.

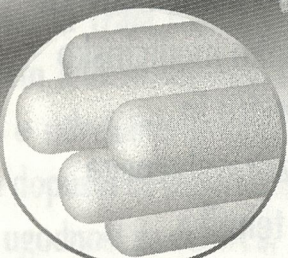
Izpolnjene naročilnice pošljite na naslov:
ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE
VIDOVDANSKA 9, 1000 LJUBLJANA

Oral-B
ADVANTAGE

NOVOST

**MIKRORELIEFNA
VLAKNA**

Mikroreliefna vlakna
odstranjujejo zobne oblige s
stranjo prav tako kot z vršički

Vedno več zobozdravnikov po svetu priporoča
Oral-B zobne ščetke

BLEND d.o.o., Vinarska 5, 2000 Maribor

☎ (062) 229 7300, fax: (062) 229 7303

Predmete vrhunske ustne higijene Oral-B dobite v: lekarnah, drogerijah,
trgovinah z ortopedskimi pripomočki, veleblagovnicah, ...

To je

PRI-MA
d.o.o.
ZASTOPSTVA

Imeco Einwegprodukte&co-Nemčija

Dezinfekcijski robčki PRI-MASEPT 100

Doze 100 lističev sit 750,00 refil 630,00

Rokavice za umivanje-pralne-PRI-MASOFT sit 15,00,

Univerzalne čistilne krpe-pralne-PRI-MACLEAN

v modri, rumeni, roza in zeleni barvi sit 60,00

zastopa in prodaja PRI-MA d.o.o.

Igriška 2, 1000 Ljubljana, Slovenija,
tel.: 061 210 828, faks: 061 210 340

PROGRAM PLENIC ZA ODRASLE IN OTROKE

eumedic

Grajski trg 26, Žužemberk
Tel.: 061/667-929

Jožica BOSTIČ-PAVLOVIČ

BRONASTA PLAKETA OLGI KOBLAR

Višji medicinski sestri Olgi Koblar je Zveza slovenskih društev za boj proti raku, dne 4. 3. 1997 podelila BRONASTO PLAKETO za nesebično in prizadevno delo v boju proti raku.

Podelitev priznanja je prof. France Demšar utemeljil z naslednjimi besedami: "Bronasta plaketa naj odslej izpopolnjuje zbirko priznanj in zahval VMS Olgi Koblar. Sestra Olga je medicinska sestra par excellence, medicinska sestra s srcem in dušo. Čeprav dela z bolniki, je že dolgo vrsto let zvesta in predana članica izvršilnega odbora Ljubljanskega DBPR, kjer prav s svojimi bogatimi izkušnjami, ki si jih nabira ob delu z bolniki, najbolje ve, kaj in kako pomagati zdravim, da jim prihrani gorje in bolečine, ki jih prinašajo rakava obolenja. Posebno težo dobi njeno delo z bolniki, najbolje ve kako jim v bolniško sobo prinesiti nekaj sonca tudi v mračnih in pustih dneh. Televizorji, avdio- in videokasete, kasetofoni, mikrovalovne pečice in še vrsta takega za dobro bolnikom, so samo zunanji izraz srčnih potreb in želja sestre Olge, za kar se ji ZSDBPR zahvaljuje tudi v imenu njenih bolnikov. Hvala vam, sestra Olga!"

Ko sem ji po podelitvi čestitala in jo vprašala, kaj pomeni priznanje njej sami, mi je povedala naslednje:

"Srečna sem. Srečna sem, da sem se rodila in odrasčala v "naši družini", kjer sem se naučila poštenja, delavnosti, imeti rada ljudi, biti ČLOVEK. V življenju sem srečevala ljudi, ob katerih sem se brusila in klesala v osebo, kakršna sem. Zapisala sem se onkološkemu bolniku.

To priznanje, ki sem ga prejela, je priznanje nas vseh na oddelku B II. Onkološkega inštituta, kajti kar storimo za bolnike, delamo vsi, pač vsak po svojih močeh. Še vedno je preveč ljudi, med njimi tudi zdravstvenih delavcev, ki menijo, da obolenje za rakom naznanja konec življenja in s tem vseh sanj, želja in ciljev.

Rakavega bolnika lahko uspešno neguje in zdravi ter mu daje oporo le zdravstveni delavec, ki je osebno prepričan, da bo bolniku lahko pomagal v vseh obdobjih zdravljenja.

Na našem oddelku nas vodijo misli, da je življenje najlepše, kar imamo, in nam zato za dobro počutje bolnikov ob težkem zdravljenju ne zmanjka idej in energije.

Hvala vsem mojim sodelavcem na oddelku B II. in tudi njim iskrene čestitke!"

Sestri Olgi se zahvalim za njen trud in dodam: Ponosni smo na to, da si med nami!

**Čestitkam se pridružuje Zbornica
zdravstvene nege Slovenije**

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE
SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V DERMATOVENEROLOGIJI
VABILO na 4. STROKOVNO SREČANJE

ki bo 30. in 31. maja 1997 v Zdravilišču Atomske toplice
Pokrovitelj srečanja: SANDOZ PHARMA-LJUBLJANA
Zdravilišče Atomske toplice Podčetrtek

Petek, 30. maj 1997

- 13.00 Registracija udeležencev
- 14.00 Otvoritev srečanja in pozdravni nagovor, Ivanka Pupis Škapin, predsednica sekcije
Pozdravi gostov
- 14.30 **Dermatovenerologija - danes in jutri**, prim. spec. akad. st. Jože Arzenšek, dr. med.
Predstavitel dermatovenerološkega oddelka v SB Celje, Zdenka Kolar Jerič, VMS
Garje - klinični in epidemiološki problem, asist. Boris Kralj, dr. med.
Zdravstvena nega bolnika z garjami, Irena Radičević, VMS
- 16.15 Odmor ob kavi
- 16.30 **Komunikacija v zdravstvu**, Albina Šmigovc, VMS
- 17.30 Razpravljanje in zaključek strokovnega dela srečanja
- 17.45 Sprehod po Kozjanskem (organiziran prevoz z avtobusom)
- 20.30 Družabni večer - Zdravilišče Atomske toplice, Restavracija Lipa

Sobota, 31. maj 1997

- 08.30 **Osnovne značilnosti dermatomikoz**, Silva Šturbej, dr. med.
Osnovne značilnosti zdravljenja in preventive dermatomikoz, Ana Benedič Pilihi, dr. med.
Pogostost dermatomikoz v Celjski regiji, Fanika Pečnik, SMS
Medicinska sestra pri izvajanju diagnostike dermatomikoz,
Alenka Vravnik, inž. kem. tehnologije, Ksenija Brlogar, SMS
Medicinska sestra pri izvajanju preventive dermatomikoz, Vida Cvek, SMS
Izkušnje medicinske sestre pri zdravstveni negi otrok z mikrosporijo, Maruša Markelj, VMS
Lamisil - antimikotik za zdravljenje kože, nohtov in lasišča, Majda Kokalj Kunovar, mag. pharm.
Razpravljanje
- 10.50 **Medicinska rehabilitacija v Zdravilišču Atomske toplice-Podčetrtek, predstavitev in ogled**,
Ivica Flis, dr. med.
- 11.45 Olimje - obisk na zadnji majski dan
Ogled samostana in ene najstarejših lekarn v Evropi (organiziran prevoz z avtobusom)
- 13.15 Kmečki turizem Jakopin-Olimje
Domače kosilo v prijetni družbi in okolju

OBVESTILA: Seminar šteje v strokovno izpopolnjevanje. Kotizacija: za člane Zbornice znaša 14.000,00 SIT, za nečlane 28.000,00 SIT. Vplačate jo lahko na žiro račun ZDMSZT 50101-678-48641 sklic, na številko 00-122-27, s pripisom: za dermatološko sekcijo, ali jo poravnate ob prijavi pred pričetkom srečanja.

Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico ZZNS in potrdilo o plačani kotizaciji.

Rezervacija prenočišča in splošne informacije: recepcija zdravilišča Atomske toplice, 3254 Podčetrtek, pisмено ali po tel.:

063/829-000. *Dodatne informacije:* Ivanka Pupis Škapin, Dermatovenerološka klinika Ljubljana, Zaloška 2, tel.: 061/312-559, faks: 061/312-559. *Predsednica organizacijskega odbora:* Zdenka Kolar-Jerič, VMS, SB Celje

Prisrčno vabljeni!

Predsednica sekcije: Ivanka Pupis Škapin

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE
PEDIATRIČNA SEKCIJA

Vabilo na

strokovni seminar Pediatrice sekcije,

ki bo v petek, 6. 6. 1997, v Centru za zdravljenje bolezni otrok v Šentvidu pri Stični.

Program:

1. Sprejem in registracija udeležencev
2. Ogled zavoda
3. Psihološke posebnosti obravnave kronično bolnega otroka, dr. Anica Kos-Mikuš
4. Debelost v mladostni dobi, VMS Marija Zorec
5. Predstavitev zdravstvene nege pri kroničnem bolniku, VMS Marjeta Bijec

Udeležba na seminarju se šteje za strokovno izpopolnjevanje. Kotizacija: za člane Zbornice znaša 7.000,00 SIT, za nečlane 14.000,00 SIT. Za študente in upokoјence brezplačno. Vplačate lahko na žiro račun ZDMSZT 50101-678-48641 sklic na številko 00-122-05, s pripisom: za pediatrično sekcijo, ali pa znesek poravnate eno uro pred pričetkom seminarja. Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o plačani kotizaciji.

Dodatne informacije lahko dobite: Cvetka Meolic, SB Murska Sobota, tel.: 069/32-010.

Organizacijski odbor: Cvetka Meolic, Majda Šabjan, Mira Horvat, Dragica Nemec, Cvetka Mlakar.

Prisrčno vabljeni!

Predsednica sekcije:

Cvetka Meolic

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE
DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV CELJE
VABILO

DMSZT organizira strokovno srečanje na temo:

Mladostnik in droga

predavatelj: Radovan Zupančič, dipl. psiholog

Predstavitev centra za zdravljenje odvisnih od nedovoljenih drog

predavateljica: Vida Vozlič Danilovič, višja soc. del.

Predavanje bo 21.5.1997 ob 12.00 uri v dvorani Zavarovalnice Triglav Celje.

Kotizacije ni.

Prisrčno vabljeni!

Predsednica društva

Venguš Marjana

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE - SEKCIJA PATRONAŽNIH MEDICINSKIH SESTER
vabi na

STROKOVNO SREČANJE

ki bo v četrtek 22. in petek 23. maja 1997 v HIT Hotel Casino Perla v Novi Gorici.

Nosilna tema strokovnega srečanja je "Patronažna zdravstvena nega starostnika"

Četrtek, 22. maj 1997

- 13.30-14.30 Registracija udeležencev
14.30-15.00 Uvodni pozdrav predsednice sekcije
Pozdrav gostov
15.00-15.30 **Predstavitve Patronažnega varstva ZD Nova Gorica** - Magda Reščič, VMS
15.30-16.00 **Starostnik v patronažnem varstvu** - Magda Brložnik, VMS, spec. patr. zdr. nege
Odmor
16.30-17.00 **Kakovost življenja starostnika v domačem okolju**
- Slavica Avberšek, VMS, spec. patr. zdr. nege
17.00-18.30 **Skupine starih za samopomoč, kot ena od dejavnosti za starejše v njihovem domačem okolju** - Majda Zajc, VMS, Anica Kremžar, VMS, Štefka Javornik
Diskusija in zaključek prvega dela srečanja.
20.00 Skupna večerja

Petek, 23. maj 1997

- 10.00-10.15 **Mineralne vode** - Mag. Aljaž Čoh, dipl. ing. kemije
10.15-11.00 **Funkcionalne motnje v prebavilih pri starejših** - dr. Domagoj Jerkovič
11.00-12.00 **Zdrava prehrana starostnika** - Barbara Banič, dipl. inž. živ. teh.
12.00-12.30 **Kruh za posebne prehranske namene** - mag. Zoran Nikolič, dipl. inž. živ. tehn.
Odmor
13.00-14.00 **Starostnik, posebnosti tega življenjskega obdobja, v zdravju in bolezni, komunikacije**, - Metka Pentek, dr. med.
14.00-15.00 **Vloga patronažne medicinske sestre, kadar starostnik zboli**
- Marija Smolič, VMS, spec. patr. zdr. nege
Diskusija in zaključek strokovnega srečanja.

Seminar se šteje za strokovno izpopolnjevanje. Kotizacija je 14.000,00 SIT za člane zbornice, za nečlane pa 24.000,00 SIT, vplačate jo lahko na strokovnem srečanju ali pa na žiro račun ZDMSZT 50101-678-48641 sklic na številko 00-122-08, s pripisom "za sekcijo patronažnih medicinskih sester". Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o plačani kotizaciji.

Rezervacija prenočišča: Hotel Perla, Kidričeva 7, 5000 Nova Gorica, tel.: 065/126 30, telefaks: 065/288 85, do vključno 20.05.1997. Prenosišče z zajtrkom v dvoposteljni sobi 75 DEM.

Dodatne informacije na tel.: 063/434-301 in 434 302, Magda Brložnik.

Organizacijski odbor: Magda Brložnik, Magda Reščič, Ada Bizjak, Andreina Saveli, Jolanda Kerševan, Barbara Saksida

Prisrčno vabljeni!
Predsednica sekcije Magda Brložnik

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE
SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V STERILIZACIJI

Vabimo vas na dvodnevni

STROKOVNI SEMINAR,

ki bo 22.-23. maja 1997 v Hotelu Diana v Murski Soboti

PROGRAM:

22.5.1997

- 09.00 Registracija udeležencev
- 10.00 Pozdravni govor
Kulturni program
- 10.30 **Zgodovina in razvoj sterilizacije**, Jože Škalič, VST
Kontrola sterilizacije s paro, Jeremy Cripps, BROWNE
- 11.30 Odmor
- 12.00 **Uporaba materiala za prekrivanje za enkratno uporabo**, Katja Klopčar, JOHNSON&JOHNSON
- 12.30 **Preprečevanje infekcij z uporabo antiseptikov**,
Milena Skubic, prof. zdrav. vzg., HENKEL-ECOLAB
- 13.00 Kosilo
- 15.00 **Delavnica in ogled Centralne sterilizacije v bolnišnici Murska Sobota**
- 20.00 Večerja in družabno srečanje

23.5.1997

- 09.00 Postopki dela s kužnim materialom (Hepatitis B in virus HIV) in z odpadki
Mojca Dolinšek, VMS
- 09.30 Okužbe materiala s povzročiteljem Creutzfeld-Jakobove bolezni in sterilizacija, prim. dr. Marjeta Škerl
- 10.00 Odmor
- 10.30 Preprečevanje hospitalnih infekcij v Bolnišnici Murska Sobota, Jože Škalič, VST

OBVESTILA:

Informacije in rezervacije za prenočišče: Hotel Diana, Murska Sobota, telefon: 069/32 530, faks: 069/32 097 s pripisom "za seminar medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v sterilizaciji".

Iz Ljubljane bo organiziran avtobusni prevoz. Prijave za prevoz sprejema Eva Verstovšek, Klinični center, telefon: 061/13 18 323 od 12.-15.5.1997 do zasedbe avtobusa.

Kotizacija za člane Zbornice znaša 14.000,00 SIT, za nečlane 28.000,00 SIT. Vplačate jo na žiro račun ZDMSZT 50101-678-48641, sklic na številko 00-122-24, ali pred pričetkom seminarja. Pri registraciji potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o plačani kotizaciji.

Seminar se šteje za strokovno izpopolnjevanje.

Vljudno vabljeni!

*Predsednica sekcije
Eva Verstovšek*

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE
SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV NA INTERNISTIČNO-
INFEKTOLOŠKEM PODROČJU

3. STROKOVNO SREČANJE

petek, 30. maja, in sobota, 31. maja 1997 - LIPICA, HOTEL MAESTOSO

KAKOVOST V ZDRAVSTVENI NEGI

PETEK, 30. maja 1997

- 09.00-10.00 Registracija udeležencev
10.00-10.15 Uvodni pozdravi in odprtje srečanja
10.15-11.00 **Kakovost kot načelo za delo v zdravstvu**
prof. dr. Jurij Šorli, dr. med., KC, Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo
11.00-12.00 **Zagotavljanje kakovosti v zdravstveni negi**
Saša Kadivec, VMS, prof. zdr. vzgoje, KC, Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo
Razprava
12.30-14.30 Odmor za kosilo
14.30-15.30 **Komuniciranje kot ključna sestavina zdravstvene nege**
Slavica Naumov, VMS, prof. zdr. vzgoje, Splošna bolnišnica Novo mesto
Razprava
16.00 Okrogla miza: **Za kakovost mora skrbeti vsak posameznik sleherni dan v letu**
(sodelujoči: strokovnjaki z različnih delovnih področij)
Zaključek strokovnega dela predvidoma ob 18. uri.
20.00 Skupna večerja

SOBOTA, 31. maja 1997

- 09.00-10.00 **Sodobna metoda dela v zdravstveni negi-pogoj za kakovostnejšo zdravstveno nego**
Irena Trobec, VMS, prof. zdr. vzgoje, Splošna bolnišnica Izola
Razprava
11.00 **Obisk bolnišnice Izola**
Sestanek izvršnega odbora sekcije: po dogovoru

INFORMACIJE UDELEŽENCEM:

Seminar se šteje v strokovno izpopolnjevanje.

Kotizacija: za člane Zbornice znaša 14.000,00 SIT, za nečlane 28.000,00 SIT. Vplačate jo na žiro račun ZDMSZT 50101-678-48641 sklic na številko 00-122-29, s pripisom: internistično-infektološka sekcija, ali pa znesek poravnate uro pred pričetkom seminarja.

REZERVACIJA PRENOČIŠČA:

Sprejema recepcija Hotela Maestoso, Lipica: telefon: 067/31-580 ali 067/31-009, faks: 067/72-818

PRIJAVE ZA SEMINAR: do 20. maja 1997.

V pisni obliki: gospa Erna Kos-Grabnar, Interna klinika, Klinični center, Zaloška 7, 1000 Ljubljana.

Telefonično: 061/317-375, gospa Justina Japelj ali gospa Maja Strajnar.

Vljudno vabljeni vsi. Razmišljajte skupaj z nami, izmenjajmo si dragocene izkušnje!

Presednica Sekcije
Erna Kos-Grabnar, VMS

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV ZA ANESTEZIOLOGIJO, INTENZIVNO NEGO IN TERAPIJO TER TRANSFUZIOLOGIJO
vabi na 34. strokovno srečanje

"ZDRAVSTVENA NEGA VITALNO OGROŽENEGA BOLNIKA"

ki bo 30. in 31. maja 1997 v dvorani "Kinogledališče", Partizanska 3 v Mariboru

Petek, 30. maj 1997

09.00 Registracija

10.00 Otvoritev seminarja

1. Bolezni in poškodbe, ki neposredno ogrožajo življenje - Zoran Zabavnik, dr. med., SB Maribor

2. Vloga medicinske sestre v bolnišnični urgentni službi

Irena Kropelj, VMS, Marija Štaus, ZT, SB Maribor

3. Zdravstvena nega vitalno ogroženega bolnika v enoti intenzivne terapije (EIT)

Vida Vitek, VMS, Karmen Pislak, ZT, SB Maribor

4. Transport vitalno ogroženega bolnika na diagnostične in terapevtske posege zunaj EIT

Simona Šoštarec, VMS, KC Ljubljana

5. Transport in sprejem vitalno ogroženega novorojenčka

Mihaela Verbič, VMS, Klavdija Sosič, VMS, KC Ljubljana

13.00 Odmor za kosilo

6. Akutni miokardni infarkt in dejavniki tveganja - mag. asist. Andreja Sinkovič, dr. med., SB Maribor

7. Zdravstvena nega bolnika z akutnim miokardnim infarktom - Betka Špalir, VMS, SB Maribor

8. Motnje srčnega ritma - mag. Zlatko Pehnec, dr. med., SB Maribor

9. Zdravstvena nega bolnika z motnjami srčnega ritma - Jožica Šuran, VMS, SB Maribor

16.00 Odmor

10. Akutno popuščanje srca in zdravljenje z intraaortno balonsko črpalko

doc. dr. Bojan Pohar, dr. med., KC Ljubljana

11. Zdravstvena nega bolnika z intraaortno balonsko črpalko - Slavica Kojanič, VMS, KC Ljubljana

Diskusija

20.30 Skupna večerja

Sobota, 31. maj 1997

09.30 **1. Posebnosti pri oživiljanju bolnikov po operaciji na srcu** - Stanka Pipan, VMS, KC Ljubljana

2. Zdravstvena nega bolnika po operaciji na srcu, Benica Žnidaršič, VMS, Renata Nagode, VMS, KC Ljubljana

3. Zdravstvena nega bolnika z grozečo rupturo anevrizme abdominalne aorte od sprejema do operacije - Borislava Ivanovič, VMS, Ivica Somrak, VMS, KC Ljubljana

10.30 Odmor

4. Pomen prehospitalne oskrbe pri vitalno ogroženih bolnikih - asist. Dušan Vlahovič, dr. med., KC Ljubljana

5. Edukacija za zdravstveno nego vitalno ogroženih bolnikov - Zorica Kardoš, VMS, KC Ljubljana

Diskusija

INFORMACIJE: Seminar se šteje v strokovno izpopolnjevanje. Kotizacija: za člane Zbornice znaša 14.000,00 SIT, za nečlane 28.000,00 SIT. Vplačate jo lahko na žiro račun ZDMSZT 50101-678-48641, sklic na številko 00-122-11, s pripisom: "Sekcija za anesteziologijo", ali pa znesek poravnate uro pred pričetkom seminarja. Za dijake, študente in upokojece kotizacije ni. Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o vplačani kotizaciji.

Prenočišča so v hotelu Slavija. Prijave sprejema recepcija hotela. Tel.: 062/26-661, faks: 062/222-357.

Rezervacije opravite do 25.5.1997. DODATNE INFORMACIJE: Jelka Černivec - SB Maribor, tel.: 062/37-221 int. 24-61

Vida Vitek - SB Maribor, tel.: 062/37-221 int. 15-71

Organizacijski odbor: Irena Buček Hajdarevič, Zdenka Kramar, Jelka Černivec, Vida Vitek, Nada Lukič, Jožica Šuran.

Vljudno vabljeni!

Predsednica sekcije:

Irena Buček Hajdarevič

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE
SEKCIJA ZA ZDRAVSTVENO NEGO STOM
VABI NA DVODNEVNI SEMINAR Z NASLOVOM

ZDRAVSTVENA NEGA BOLNIKA S HRANILNO STOMO ALI SONDO,

KI BO 12. IN 13. JUNIJA 1997 V SLOVENJ GRADCU

12.6.1997

- 10.30 - registracija udeležencev
- 12.00 - pozdravni nagovor predsednice sekcije in predstojnika bolnišnice Slovenj Gradec
dr. Janeza Gorjanec
 - **črevesne stome** dr. Franc Kozar
 - **zdravstvena nega črevesnih stom** Snježana Valcl, VMS, ET
 - **predstavitev stoma ambulate** Snježana Valcl, VMS, ET
 - **društvo se predstavi**
ODMOR
 - **urostome** dr. Ljubo Koršič
 - **zdravstvena nega urostom** Verčko Vlasta, VMS in Topler Majda, VMS
- 18.00 - ogled mesta Slovenj Gradec
- 20.00 - večerja

13.6.1997

- 9.00 - **hranilne stome** as.dr. Janez Eržen
- **perkutana gastrostoma** doc. dr. Franc Jelenc
- **zdravstvena nega bolnika z gastrostomo** Jana Šubic, VMS
- **zdravstvena nega bolnika z jejunostomo** Anka Belna, VMS, ET
ODMOR
- **bolnik s hranilno stomo na domu** Jasna Šteger, VMS, ET
- **otroške hranilne sonde** Neva Gavrilov, VMS, ET
- **priprava sondne hrane** Lidija Štih, VMS

Kotizacija znaša 14.000 SIT za člane in 28.000 SIT za nečlane. Vplačate jo lahko pred pričetkom seminarja ali na žiro račun ZDMSZT: 50101-678-48641, sklic na št.: 00 122217 s pripisom: "za sekcijo za nego stom". Ob registraciji potrebujete potrdilo o vplačilu in člansko izkaznico.

Predsednica sekcije:
Marija Smolič

Celjski sejem, 18. - 22. 6. 1997

Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Celje, Psihiatrična in nevrolška sekcija ZZNS in Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v splošni medicini ZZNS vas vabimo, da obiščete

5. SEJEM ZA ZDRAVO ŽIVLJENJE Z NARAVO - SENIOR 97

V CELJU, OD 18. DO 22. JUNIJA 1997,

in si ogledate vrsto prireditev s skupnim geslom:

POSKRBITIMO ZA ZDRAVJE ŽE DANES!

Dogajanje na sejmu je že tradicionalno zelo povezano z dejavnostmi v okviru Zbornice zdravstvene nege Slovenije. Medicinske sestre in zdravstveni tehniki smo namreč že več let močno vključeni v ustvarjanje sejemskih vsebin in izvajanje številnih aktivnosti, namenjenih skrbi za zdravje mlajših, mladine in odraslih - da bi bilo tretje življenjsko obdobje zdravo, vitalno ter veselo in v zadovoljstvo celotne družine.

Posebnost sejma je vsekakor Ulica zdravja, ki jo vsako leto pripravi Zdravstveni dom Celje s svojimi gosti. Vse sejemske dneve bo v Ulici zdravja potekalo:

- Zdravstveno vzgojno delo s svetovanjem posameznikom, interesnim skupinam, s pisnim gradivom in organiziranimi zdravstveno vzgojnimi akcijami s ciljem: Bolezni ne bo, če ji ne daš priložnosti.
- Dejavnost patronažnih medicinskih sester s predstavitvijo bolniške sobe in oskrbe bolnika v domačem okolju, z zdravstveno nego starostnika pri različnih obolenjih in demonstracijo pripomočkov za izvajanje zdravstvene nege v domačem okolju. Ob svetovalni nalogi, ki bo potekala v učilnicah, bodo izvajale medicinske sestre tudi meritve krvnega sladkorja in holesterola ter krvnega pritiska.
- Demonstracija dietnih pogrnjnikov, varovalne in zdrave hrane s ponudbo receptov in praktičnih nasvetov.
- Svetovalnice, kjer bodo medicinske sestre in drugi strokovni sodelavci učili in motivirali posameznike in skupine za zdrav način življenja, pravočasno in pravilno ukrepanje za ohranitev zdravja.

Psihiatrična in nevrolška sekcija ZZNS

in

Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Celje

vas vabimo na strokovni seminar

AKTIVNA STAROST IN ZDRAVJE

četrtek, 19.6.1997 - Modra dvorana - Celjski sejem

08.00 - 09.00 registracija udeležencev (vstop skozi poslovno stavbo Celjskega sejma)

09.00 - 10.30 predavanja z diskusijami:

Intelektualne sposobnosti v starosti, as. Aleš Kogoj, dr. med.

Zdravstvena vzgoja v splošni medicini za kvalitetnejše življenje v starosti, Ivanka Filipič,

VMS

Ohraniti polnost življenja v starost, Marija Smolič, VMS, spec. part. ZN

Predstavitev mreže aktivnosti na področju zagotavljanja aktivne starosti v Sloveniji,

Jana Dragar, soc. del.

10.30 - 12.00 odmor za kosilo

10.30 **slavnostni govor Milana Kučana, predsednika RS**

12.00 - 13.00 učne delavnice

13.00 - 14.30 predavanja z diskusijami:

Starost - perspektivno obdobje življenja, Nina Mazi, dr. med.

Starost kot izziv in priložnost, Zlatka Koprivec Jambrovič, pedagog

Obramba pred stresom in skrb zase - pomembni dejavniki pri aktivni starosti,

Brane Kogovšek, VMT, prof. def.

14.30 - 15.00 odmor
15.00 - 16.30 **okrogla miza Aktivna starost in zdravje (prisotni mediji in javnost)**
moderator: Branka Mikluž, VMS, spec. psih. ZN.

Izobraževanje je priznано kot strokovno izpopolnjevanje.

Kotizacija za člane zbornice znaša 7.000 SIT.

Ob plačilu kotizacije imate prost vstop tudi na vse prireditve Celjskega sejma.

Nakažete pa jo lahko na žiro račun ZZNS: 50101-678-48641, z obvezno sklicno številko 00 12207. Vse dodatne informacije lahko dobite: Livio Kocina, tel. 061 140 20 30 ali 0609 63 77 48. Prijavite se lahko na naslov: Livio Kocina, Klinični oddelek za mentalno zdravje, Zaloška 29, 1105 Ljubljana. Prosimo, da s seboj prinesete potrdilo o plačani kotizaciji in člansko izkaznico ZZNS. Strokovno-organizacijski odbor: Marija Mrak, Branka Mikluž, Livio Kocina, Olga Nezman in Drago Vorih.

Predsednica sekcije:

Marija Mrak

Zbornica zdravstvene nege Slovenije
Psihiatrična in nevrološka sekcija in
Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Celje
vabimo upokojene medicinske sestre na

POSEBNE PRIREDITVE OB SREČANJU UPOKOJENCEV SLOVENIJE - CELJE 97,

19. 6. 1997

10.30 osrednja prireditev Srečanja upokojencev Slovenije
(vsako leto se je udeleži približno 30.000 upokojencev)
slavnostni govornik: Milan Kučan, predsednik države
kulturno zabavni program

12.00 Mikrofon je vaš in Hmeljarski instrumentalni ansambel HIK

13.00 - 14.30 pozdravni nagovori upokojenim medicinskim sestram
predavanja z diskusijami:

Starost - perspektivno obdobje življenja, Nina Mazi, dr. med.

Starost kot izziv in priložnost, Zlatka Koprivec Jambrovič, pedagog

Obramba pred stresom in skrb zase - pomembni dejavniki pri aktivni starosti,

Brane Kogovšek, VMT, prof. def.

14.30 - 15.00 odmor

predstavitve različnih organizacij, ki delajo na področju zdrave in aktivne starosti

15.00 - 16.30 **okrogla miza Aktivna starost in zdravje (prisotni mediji in javnost)**

moderator: Branka Mikluž, VMS, spec. psih. ZN

18.00 Koncert Lojzeta Slaka

Za upokojene medicinske sestre bomo v tistih dneh odprli tudi posebno telefonsko številko, na katero bodo lahko sporočale svoja vprašanja za okroglo mizo ali dale svoje predloge. številko bomo objavili naknadno v dnevnihih časopisih.

V prednaročilu lahko posamezna društva kupijo malice po ceni 600 SIT in posebne priponke po ceni 200 SIT. Priponke omogočajo prost vstop na vse prireditve sejma, za koncert Lojzeta Slaka pa imate z njimi poseben popust - namesto 800 SIT plačate le 500 SIT.

Vse informacije lahko dobite pri Olgi Nezman, Zdravstveni dom Celje, tel.: 063 434 408 ali Slavici Kresnik, Celjski sejem d.d., tel.: 063 433 205.

Psihiatrična in nevrološka sekcija ZZNS in
Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Celje vas vabimo na

OKROGLO MIZO - AKTIVNA STAROST IN ZDRAVJE

četrtek, 19.6.1997, Modra dvorana - Celjski sejem

Pričetek bo ob 15. uri.

Okrogla miza je namenjena strokovnim delavcem, novinarjem in širši javnosti.

Moderator:

Branka Mikluš, VMS, spec. psih. ZN

Udeleženci:

- dr. Dunja Piškur Kosmač, državna sekretarka na Ministrstvu za zdravstvo RS,
- dr. Nina Mazi, Urad RS za sodelovanje s Svetovno zdravstveno organizacijo,
- dr. Metka Pentek - nacionalna koordinatorica WHO za zdravo staranje,
- Lidija Apohal Vučkovič, državna sekretarka na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve RS,
- predstavnik Ministrstva za šolstvo in šport,
- Ivanka Filipič, VMS, ZD Ljubljana Center,
- Marija Smolič, VMS, spec. patr. ZN, ZD Ljubljana Šiška,
- Brane Kogovšek, VMT, prof. def., Psihiatrična klinika,
- Jana Dragar, soc. delavka, Psihiatrična klinika,
- prof. dr. Jože Ramovš - predstavnik Trstenjakovega inštituta in iniciator skupin za samopomoč,
- Angela Žiberna - predstavnica Zveze društev upokojencev Slovenije,
- dr. Ana Kranjc in Dušana Findeisen, predstavnici Univerze za tretje življenjsko obdobje,
- prof. Ida Hojnik, prof. na Fakulteti za družbene vede in predsednica socialne sekcije pri Gerontološkem društvu Slovenije,
- as. Aleš Kogoj, dr. med., vodja G.O. Psihiatrične klinike v Ljubljani in soavtor knjige Varovanec z demenco v družini,
- prim. Jože Darove, dr. med., predsednik Psihiatričnega kolegija Slovenije pri Ministrstvu za zdravstvo RS.

Kotizacije ni. Vaša vprašanja boste lahko zastavili tudi udeleženci iz avditorija, ali pa nam jih sporočite prej na tel.:

0609 63 77 48 (Livio Kocina), kjer dobite tudi vse informacije.

Predsednica sekcije:

Marija Mrak

Sekcija medicinskih sester v splošni medicini ZZNS in

Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Celje vabimo na seminar:

OSKRBA RAKAVEGA BOLNIKA,

V PETEK, 20. 6. 1997, NA CELJSKEM SEJMU

09.00 - 10.00	registracija udeležencev
10.00 - 10.30	Rak v številkah in kako ga zmanjšati , doc. Maja Primic - Žakelj
10.30 - 11.00	Onkološki bolnik ob pomoči zdravstva in družbe , prim. Marija Vegelj Pirc, dr. med.
11.00 - 11.30	Prehrana bolnika z rakom , Helena Drolc, VMS
11.30 - 12.00	Socialna problematika onkološkega bolnika in pravice iz zdravstvenega pokojninsko invalidskega področja , Irena Golob, VMS

Izobraževanje je priznано kot strokovno izpopolnjevanje. Kotizacija za člane zbornice znaša 7.000 SIT. Ob plačilu kotizacije imate prost vstop tudi na vse prireditve Celjskega sejma. Nakažete jo lahko tudi na žiro račun ZZNS: 50101-678-48641, z obvezno sklicno številko 00 12212. Vse dodatne informacije lahko dobite: Olga Nezman, tel. 063 434 408. Prosimo, da s seboj prinesete potrdilo o plačani kotizaciji in člansko izkaznico ZZNS.

Predsednica sekcije: Vesna Božiček

Predsednica društva: Marjana Vengušt

KOLABORATIVNI CENTER SZO ZA PRIMARNO ZDRAVSTVENO NEGO
ZDRAVSTVENI DOM DR. ADOLFA DROLCA MARIBOR

Kolaborativni center SZO za primarno zdravstveno nego v Mariboru razpisuje 3-dnevno učno delavnico

"KINESTEZIJA V ZDRAVSTVENI NEGI",

s posebnim poudarkom na razbremenitvi hrbtenice negovalcev in na oblikah take telesne nege, ki je za ljudi, ki so odvisni od pomoči drugih, najprimernejša.

Šolnina znaša 44.000.00 SIT; o kraju, kjer bo učna delavnica, in o stroških bivanja Vas bomo čimprej obvestili. Število udeležencev je omejeno.

Rok prijave je do 30.05.1997: Kolaborativni center SZO,
Zdravstveni dom dr. A. Drolca Maribor, Ulica talcev 9, 2000 Maribor, tel.: 062/20-866, faks: 062/224-840.

Vse dodatne informacije dobite v našem Centru.

Z lepim pozdravom!

Vodja Centra

Majda Šlajmer-Japelj

Klinični center Ljubljana - SPS Kirurška klinika

Klinični oddelek za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo organizira

V. TEČAJ INTENZIVNE TERAPIJE IN ZDRAVSTVENE NEGE OTROKA

za zdravstvene tehnike in medicinske sestre

Klinični oddelek za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo Kliničnega centra v Ljubljani organizira pod pokroviteljstvom Zbornice zdravstvene nege Slovenije V. tečaj iz intenzivne terapije in zdravstvene nege otroka za zdravstvene tehnike in medicinske sestre. Začetek tečaja bo 8.10.1997. Tečaj bo obsegal 60 ur predavanj in 70 ur praktičnih vaj. Predavanja bodo v predavalnicah Kliničnega centra enkrat tedensko v popoldanskem času, praktične vaje pa po skupinah v dopoldanskem času v Enoti intenzivne terapije otrok. Po končanem izobraževanju bodo udeleženske in udeleženci dobili potrdilo o opravljenem tečaju, ki bo registriran pri Zbornici zdravstvene nege Slovenije. Tečaj se upošteva kot funkcionalno izobraževanje. Kotizacija znaša 125.000,00 SIT. Plačali jo boste lahko v dveh obrokih in sicer 1. obrok do 15.11.1997 in 2. obrok do 15.2.1998 na žiro račun Cankarjevega doma št. 50100-603-41427, sklic na št. 05 6716001 z obveznim pripisom: V. tečaj iz IT. Kopijo dokazila o vplačilu pošljete gospe Smiljani Slivnik, Cankarjev dom, Prešernova 10, 1000 Ljubljana.

Prosimo, da se prijavite najkasneje do 10.9.1997 na naslov:

Klinični oddelek za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo, Tajništvo, Zaloška 7, 1525 Ljubljana, ali po faksu na št. 061 130 17 14.

V prijavi navedite naslednje podatke:

Ime in priimek, roj. datum, poklic, točen naslov zaposlitve (vključno s telefonom in faksom).

Za vse ostale informacije se lahko obrnete na tajnico klinike gospo Karmen Boh, telefon: 061/13 13 113 int. 33-49.

26 March 1997

BULLETIN
NURSE PRACTITIONERS HEAD FOR
BIRMINGHAM IN 1997!

5TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON
NURSE PRACTITIONER PRACTICE
Nurse Practitioners: skills for success
Friday-Saturday, 8-9 August 1997
The Forte Posthouse Hotel, Birmingham City, West Midlands

On behalf of the RCN Nurse Practitioner Association, I am delighted to bring you details of the 5th International Conference on Nurse Practitioner Practice, which will take place in Birmingham later this year.

Nurse Practitioner: skills for success will bring together nurses who have an interest in advancing nursing practice. You and your colleagues will be able to:

- develop a repertoire of skills appropriate for advancing nursing practice
- discuss issues of importance in promoting excellence in nursing
- explore ways in which practice can be supported by research based knowledge

Enclosed you will find a copy of the abstract guidelines and first announcement. The Scientific Committee for the conference would like to invite you and or your colleagues to submit an abstract of around 250 words on one of the following themes:

1. New roles, new skills - skills related to practice
2. Teaching and learning new skills - education
3. Managing skills - management and leadership
4. Evidence based practice
5. innovations in clinical practice

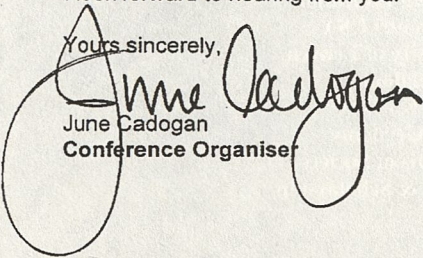
First time presenters are welcome.

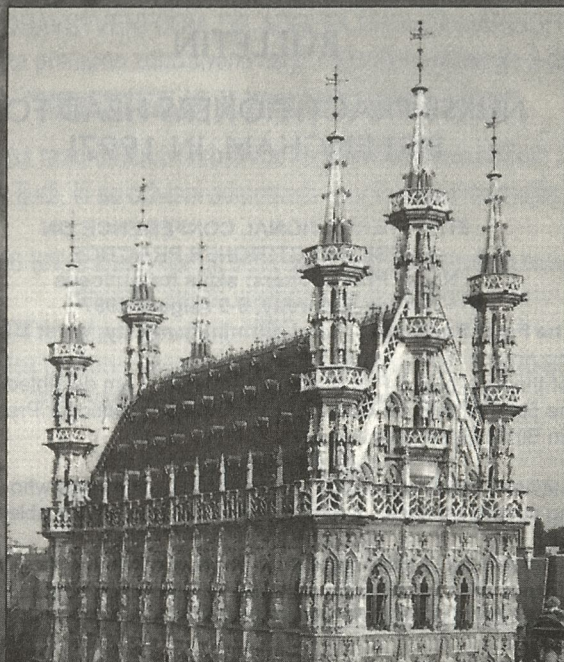
I hope you will be able to participate in this conference, please feel free to pass this information onto other colleagues who may be interested.

Further copies of the abstract guidelines can be obtained from The RCN Conference Unit on 0171 647 3584.

I look forward to hearing from you.

Yours sincerely,

June Cadogan
Conference Organiser

Fifth International Self-Care Deficit Nursing Theory Conference

**7 - 9 August 1997
Catholic University of Leuven
Maria Theresa College
Leuven, Belgium**

Sponsored By:

- ◆ **University of Missouri Sinclair School of Nursing**
Continuing Nursing Education
Columbia, Missouri USA
- ◆ **Catholic University of Leuven**
Leuven, Belgium
- ◆ **Institute IWK - DAG**
Delmenhorst, Germany
- ◆ **International Orem Society**
for Nursing Science & Scholarship

Fifth International Self-Care Deficit Nursing Theory Conference

A Challenge for Nursing and Society

7 - 9 August 1997

Catholic University of Leuven, Belgium

Description

This international conference is designed for practitioners, scientists, scholars, and educators interested in Orem's conceptualizations of nursing. It will provide opportunities to explore a range of research, practice and educational interpretations from the Self-Care Deficit Nursing Theory (S-CDNT) perspective and the progress being made through international collaboration. The S-CDNT provides the central focus for the conference. All presentations and posters explore an aspect of the theory or its use in practice, education or research.

Objectives

- ✓ To explore international collaboration facilitated through use of theory.
- ✓ To examine the state-of-the-art of development of various theory elements.
- ✓ To increase knowledge of Orem's conceptualizations regarding nursing and self-care.
- ✓ To facilitate development of networks of users of S-CDNT.

Official Conference Language

The official language of the 5th International Self-Care Deficit Nursing Theory Conference is **English**.

European Abstract Review Panel

- ✓ Gerd Bekel BA, RN, Germany
- ✓ Cecile Boivert MScN, RN, France
- ✓ Ger Brouns MScN, RN, Netherlands
- ✓ Georges CM Evers PhD, RN, Belgium
- ✓ Margarethe Lorensen PhD, RN, Norway
- ✓ Monika Lövgren DMS, RN, Sweden
- ✓ Pikko Helena Merilainen PhD, RN, Finland
- ✓ Marina Senten PhD, Netherlands
- ✓ Ranzo Zanotti PhD, RN, Italy

USA/Thailand Abstract Review Panel

- ✓ Violeta A. Berbiglia EdD, RN, Texas
- ✓ Anna J. Biggs PhD, RN, Missouri
- ✓ Jane Bliss-Holtz DNSc, RN, New Jersey
- ✓ Connie M. Dennis PhD, RN, Illinois
- ✓ Elizabeth A. Geden PhD, RN, CS, FAAN, Missouri
- ✓ Somchit Hanucharumkul PhD, RN, Thailand
- ✓ Marcella A. Hart PhD, RNC, Georgia
- ✓ Donna L. Hartweg PhD, RN, Illinois
- ✓ Sheila Jeseck-Hale DNSc, RN, Illinois
- ✓ Jan L. Lee PhD, RN, CS, Michigan
- ✓ Jean Burley Moore PhD, RN, CPN, Virginia
- ✓ Lynne Nickle MSN, RN, Michigan
- ✓ Nancy A. O'Connor PhD, RN, CS, Michigan
- ✓ Kathie Renpenning MSN, RN, Canada and Arizona
- ✓ Susan G. Taylor PhD, RN, FAAN, Missouri

Leuven, Belgium

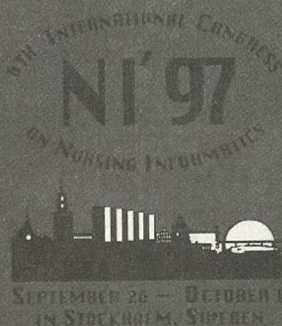
Leuven is best known as a university town. With over 25,000 students and 13,000 staff members, the Catholic University is Belgium's largest. It was founded in 1425, a Flemish university of catholic signature with an international orientation. It has the legal status of private institution. The university alone consists of some 400 buildings spread throughout the city rather than gathered together on a central campus.

The city itself came into full bloom a few centuries earlier. Straddling the banks of the then navigable Dijle and the trade-route from Bruges to the Rhine territories, Leuven grew to become a major trade and textile center.

The town and university have known many periods of prosperity. The town hall, churches, cloisters and colleges stand silent witness to those days and make Leuven the interesting place it is, rich in historical buildings that emanate a magic all their own. The many shops and boutiques, scores of restaurants and snack bars, the almost countless cafes, pubs and sun drenched terraces, also add to the charm of Leuven.

Leuven has one of the most beautiful town halls in Belgium. It dates back to the mid-15th century. During the 19th century, the walls, resplendent in their sculpted pedestals, tracery and pinnacles, crowned with towers and balustrades, were decorated with more than 200 statues. **Our Reception on August 7 will be held in this beautiful building.** (Pictured on front cover)

Enjoy strolling through the city at your leisure and see if you can find the statue of "Fonske." The statue depicts a student pouring his brains full of wisdom and the joy of life.

The 6th International Congress on Nursing Informatics
September 26–October 1 1997, Stockholm, Sweden

The Impact of Nursing Knowledge on
Health Care Informatics

Preliminary Programme

Le kje najdejo čas?

Vaši kolegi v tujini ne izgubljajo časa s sterilizacijo in pripravo instrumentov ter pripomočkov, ki jih uporabljate pri dializi, kateterizaciji, ustni negi ter pri drugih ambulantnih in operativnih posegih.

Večina uporablja **sete za enkratno uporabo s katerimi prihranijo veliko dragocenega časa.**

Preizkusite Tosamine sete za enkratno uporabo. Rok trajanja je 5 let.
Vse nadaljne informacije po telefonu: 061/ 721 404, 714 485

Včasih zadošča že nasvet

Za odmašene in srečne nosove

Operil[®], Operil[®] P

lokalni rinolitik za odrasle in otroke

SESTAVA: V kapljicah Operil je po 0,5 mg oksimetazolinijevega klorida v 1 ml raztopine (0,05%). V kapljicah Operil P je po 0,25 mg oksimetazolinijevega klorida v 1 ml raztopine (0,025%). **DELOVANJE:** Oksimetazolin je simpatikomimetik, ki se uporablja kot nazalni dekongestiv. Zaradi skrčenja arteriol zmanjšuje nabreklost nosne sluznice in sekrecijo. Lažša dihanje skozi nos in blaži spremljajoče znake nahoda. Delovati začne že po 15 minutah, njegov učinek traja 6 do 8 ur. **INDIKACIJE:** Akutni nahod pri prehladu, vnetje obnosnih votlin, katar evstahijeve cevi, seneni nahod in nahod zaradi drugih alergij zgornjih dihalnih poti. **KONTRAINDIKACIJE:** Znana preobčutljivost za oksimetazolinijev klorid, suho vnetje nosne sluznice. **PREVIDNOSTNI UKREPI:** Zdravila naj ne uporabljajo nosečnice, bolniki s kronično srčno insuficienco, hipertenzijo, hipertireozo in sladkorno boleznijo, prav tako ne otroci do prvega leta starosti. **STRANSKI UČINKI:** V predpisanih dozah bolniki Operil in Operil P dobro prenašajo. Včasih se prehodno lahko pojavijo suhost in pekoč občutek v nosu, suha usta in žrelo, kihanje. Zelo redko se lahko pojavijo sistemski simptomatski stranski učinki kot hipertenzija, živčnost, slabost, vrtoglavica, glavobol, nespečnost, palpitacija. Pri predolgi uporabi zdravila se lahko pojavi reaktivna hiperemija nosne sluznice. **DOZIRANJE IN UPORABA:** Odrasli in šolski otroci: 1 do 2 kapljici Operila kanemo v vsako nosnico dvakrat do trikrat na dan. Otroci od 1 do 7 let: 1 do 2 kapljici Operila P kanemo v vsako nosnico dvakrat do trikrat na dan. Za samozdravljenje lahko uporabljamo Operil in Operil P le v predpisanih dozah in ne dlje kot tri dni. Če se stanje ne izboljša, se posvetujemo z zdravnikom. Po presoji lahko zdravnik predpiše daljše zdravljenje. **HRAMBA:** Zdravilo hranimo pri temperaturi do 25°C. **UPORABNOST:** Označena na opremi.